NUH SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 71, Nüzûl sıralamasına göre 71., Mufassal sûreler kısmının altıncı grubunun üçüncü sûresi olan Nuh sûresi, Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 28'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlü'ne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Kur'an-ı Kerim'de Nuh aleyhisselâm

Allah Teâlâ'ya ibadeti terk edip, tapınmak için kendilerine putlar edinen ve böylece yeryüzünde ilk defa fesada uğrayan bir kavmi tevhid akidesine döndürmek için gönderilen peygamber. "Ulul-Azm" peygamberlerin ilki olan Nûh (a.s)'ın, kavmini tevhide döndürmek için verdiği mücadele, Kur'an-ı Kerim'de uzunca zikredilmektedir. Adı, kırk üç ayrı yerde zikredilen Nûh (a.s)'ın kıssası, şu sûrelerde mufassal olarak ele alınmıştır: el-A'râf, Hûd, el-Müminûn, eş-Şuârâ, el-Kamer ve kendi adıyla adlandırılmış olan, Nûh sûresi.

Nûh (a.s), Adem (a.s)'dan yaklaşık olarak bin sene sonra gön-derilmiştir. Bu zaman zarfında insanlar tevhid üzere olup, Allah Teâ-lâ'ya şirk koşmaktan kaçınırlardı. İbn Abbas (r.a)'dan şöyle rivayet e-dilmektedir: "Adem ile Nûh arasında on asır vardır. Bu zaman zarfında insanların hepsi İslam üzere idiler" (İbn Sa'd et-Tabakâtû'l-Kübrâ, Beyrut t.y., I, 42).

İbn Abbas (r.a)'ın hadisinde, İslâm üzere on asırdan bahsedilmektedir. Bu on asırdan sonra, Nûh (a.s) gönderilinceye kadar, in-sanların sapıklık üzere

bulundukları daha başka asırların da olması muhtemeldir. Ayrıca, İbn Abbas (r.a)'ın bu hadisi, tarihçilerin ve Ehl-i kitab'ın zannettikleri gibi, Kabil ve oğullarının ateşe tapan bir topluluk olarak varlığının söz konusu olmadığını da ortaya koymaktadır. Yani, tevhidden ilk sapma, Adem (a.s)'den en az bin sene sonra olmuştur.

Allah Teâlâ'ya şirk koşan bu putperest topluluk, aniden ortaya çıkmadı. İdris (a.s)'dan sonra insanlar, onun şeriatına uyarak ibadet ediyor ve salih alimlerin çizgisinden yürümeye özen gösteriyorlardı. Bir zaman sonra insanların sevip uydukları bu salih kimseler ölüp gittiklerinde, kavimleri onları kaybetmekten dolayı büyük üzüntüye kapıldılar. Şeytan, onların bu hassasiyetlerinden istifade ederek, sevdikleri bu salih kişileri hatırlamak ve böylece onların nasihatlerini zihinlerinde canlı tutmak için onlara, bu kişilerin her zaman bulundukları yerlere, onların birer heykelini, anıtını dikmeyi telkin etti. İlk defa put diken bu nesil onları, kesinlikle tapınmak için dikmemiş ve onlara ibadet edip, şirk koşanlardan olmamışlardı. Ancak bunların peşinden gelen nesiller zamanla bu heykellerin birer ilâh olduğuna inanmaya, hayır ve şerrin sahibi olduklarını vehmetmeye başlamışlardı.

Böylece yeryüzünde ilk defa, tevhid akidesinden sapılmış ve insanlar Allah'tan başka ilâhlar edinerek, O'na şirk koşmaya başlamışlardı. Putları diken bu ilk neslin vebali oldukça büyüktür. Zira onlar, bu putları dikmekle bir sonraki neslin putperest olmasına sebep olan ve Allah'a şirk koşmayı ilk icad edenlerdir. Ayrıca onlar, canlı su-retler yapmakla da Allah Teâlâ'nın azabına müstahak olmuşlardır. Hz. Peygamber (s.a.s) canlı bir şeye benzer bir sûret yapan kimse için şöyle buyurmaktadır: "Her kim bir sûret yaparsa, Allah Teâlâ ona kıyamet günü, yaptığı sûrete ruh verinceye kadar azap edecektir. O kimse ise asla bunu başaramayacaktır", Kıyamet günü en şiddetli azap suret yapanlara olacaktır. Onlara; "yarattıklarınızı diriltin bakalım" denilecektir" (Buhârî, Libâs, 89, 97).

Nûh kavminin tapındığı putların her birinin, Kur'an-ı Kerim'de zikredildiğine göre bir adı vardı: "..."Ved, Suva', Yağûs, Yeûk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin" dediler" (Nûh,23). Allah Teâlâ, ilâhi rahmeti gereği, doğru yolu bulup hidayete erebilmeleri için sapıtan bütün topluluklara peygamberlerini göndermiş, böylece onlara, şirk ve isyan bataklığından kurtulmanın yollarını göstermiştir. Peygamber, Allah Teâlâ'nın kullarına rahmetinin en açık bir delilidir. Allah Teâlâ, elîm Cehennem azabından sakındırmaları için peygamberlerini göndermiş; bunlardan, inkârcıların isyan ve işkencelerine karşı sabrederek, tebliğlerine devam etmelerini istemiştir. Nuh (a.s) da, kavmine gönderildiği zaman, büyüklenmelerine, vurdumduymazlıklarına ve bü-tün aşırılıklarına rağmen onlara şefkatle yaklaşarak, kendilerini gelecek can yakıcı azaba karşı korumak istemiştir. Allah Teâlâ, Nûh (a.s) ın, kavmine gönderilişi hakkında şöyle buyurmaktadır: "Milletine can yakıcı bir azap gelmeden önce onları uyar" diye Nuh'u milletine gönderdik" (Nûh,1).

İyice azıtmış ve korkunç bir helâkle cezalandırılmayı hak etmiş bir topluluk olan Nûh kavmine, bu helâkten kurtulmak için rahmanî bir el uzatılmıştı. Allah'ın elçisi Nûh (a.s), şirki bırakıp, tevhid akidesine dönüşü tebliğle görevlendirildiğinde, onlara yaptığı ilk tebliğ, Kur'an-ı Kerim'de şöyle zikredilmektedir: "...Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. O'ndan başka ilâhınız yoktur; doğrusu sizin için büyük günün azabından korkuyorum" dedi. (el-A'râf,59); "Ben sizin için apaçık bir uyarı-cıyım. Allah'tan başkasına kulluk etmeyin! Doğrusu ben, hakkınızda can yakıcı bir günün azabından korkuyorum" dedi. (Hûd,25, 26); "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka ilâh yoktur. Sa-kınmaz mısınız" dedi. (Mü'minûn,23); "Ey Milletim! Şüphesiz ben, size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım. Allah'a kulluk edin, O'ndan sakının ve bana itaat edin ki, Allah günahlarınızı bağışlasın ve sizi belli bir sü-reye kadar ertelesin. Doğrusu Allah'ın belirttiği süre gelince geri bırakılmaz. Keşke bilseniz!" (Nûh,2-4).

Nûh (a.s)'ın bu tebliği karşısında onlar, büyüklenerek ve şımararak Nûh (a.s)'a türlü şekillerde saldırılarda bulunmuşlar ve çeşitli kötülüklerle itham etmişlerdir. Her zaman hakkın karşısında durup, toplumlarını peygamberlere uymaktan alıkoyan mele' (ileri gelenler) Nûh (a.s)'ın da karşısına çıkmış, Kureyş'in ileri gelenlerinin Hz. Muhammed (s.a.s)'e yaptıklarını andıran bir tarzda, onu, sapıklıkla ve sefihlikle itham etmişlerdi. Nûh (a.s) onları, Allah'tan başkasına kulluk etmemeye çağırdığında; "Kavminin ileri gelenleri: "Biz senin apaçık sapıklıkta olduğunu görüyoruz" dediler". Nûh (a.s) merhametle onlara; "Ey kavmim! Bende bir sapıklık yoktur; ancak ben âlemlerin Rab-binin peygamberiyim, Rabbimin sözlerini size bildiriyor, öğüt veriyorum. Sizin bilmediğinizi Allah katından ben biliyorum. Sakınmanızı ve böylece merhamete uğramanızı sağlamak için aranızdan bir vasıtayla Rabbinizden size haber gelmesine mi şaşıyorsunuz?" dedi" (A'râf,61-63).

Şirkin ve küfrün pisliğiyle bulanmış akıllar, tarihin her döneminde Allah Teâlâ'nın, bir elçi gönderdiği zaman, onu hangi topluma gönderiliyorsa o toplum içerisinden çıkarmasına şaşmışlar, bundaki açık gerçekleri görmemişlerdir. Nûh kavmi de ona itiraz ederken, Allah Teâlâ'nın elçisinin bir insan değil ancak bir melek olabileceğini ileri sürmüştü: Senin ancak kendimiz gibi bir insan olduğunu görüyoruz" (Hûd,27); "Bu, sizin gibi bir insandan başka bir şey değildir. Sizden üstün olmak istiyor. Allah dilemiş olsaydı melekler indirirdi. İlk atalarımızdan beri böyle bir şey işitmedik" (Mü'minûn, 24). Mustaz'af insanlardan bir topluluğun etrafında toplanıp onu tasdik etmeye başlaması sebebiyle, tebliğini tesirsiz bırakmak için çareler arayan Mele', bu gelişme üzerine daha da sertleşerek, onu yalancılık ve delilikle itham etmeye başlamışlardı. Onun için şöyle deniliyordu: Daha başlangıçta, sana bizim ayak takımı dışında kimsenin uyduğunu gör-müyoruz. Sizin bizden bir üstünlüğünüz

de yoktur. Biz sizin bir yalancı olduğunuz kanaatindeyiz" (Hûd,27); Bu adamda nedense biraz delilik var. Bir süreye kadar onu gözetleyin" (Müminûn,25); "Bu putperest-lerden önce Nûh milleti de yalanlayarak; delidir" demişlerdi, yolu kesil-mişti" (Kamer,9).

Zenginlik ve riyaset sahibi bu insanlar üstünlüğün malda ve topluma hâkim bir konumda olmakta olduğunu zannettikleri için, gerçekte, kendileriyle kıyas kabul etmez derecede bir üstünlüğe sahip olan Nûh (a.s)'a inanan mustaz'afları küçümsüyor ve onlarla bir arada, aynı seviyede bulunmayı nefislerine bir türlü kabul ettiremiyor-lardı. Bunun için Nûh (a.s)'a müracaat etmişler ve bu insanları yanından uzaklaştırırsa, o zaman belki kendisini dinleyebileceklerini bildirmişlerdi. Ancak Nûh (a.s) onlara kesin bir üslûpla cevap vererek, gerçek anlamda üstünlüğün, inananlarda olduğunu şu ifade ile ortaya koymuştur: "Ben inananları kovacak değilim. Ben sadece açıkça bir uyarıcıyım " (Şuara, 14-15).

Nûh (a.s), bıkmadan, her türlü eziyetlerine sabrederek onları her yerde İslâm'a çağırıyor, Cehennem azabından kurtulmalarının yollarını belletmeye çalışıyordu. Ancak kavmi, onu her defasında alaya alıyor. Söylediklerini aralarında eğlence konusu yapıyorlardı: "Kav-minin ileri gelenleri (Mele) yanından her geçtiklerinde onunla alay edi-yorlardı. Nuh ise onlara şöyle diyordu: Bizimle alay edin bakalım. Biz de, bizimle alay ettiğiniz gibi sizinle alay edeceğiz" (Hûd,38). Nûh (a.s), kavmini şirkten dönmeye davet ederken, onlara tesir edebilecek her yolu deniyordu. Onlara Allah'a ibadet etmeyi ve bir peygamber olarak kendisine tabi olmayı telkin ederken, buna karşılık kendilerinden hiç bir maddî menfaat istemediğini ve beklemediğini; amacının yalnızca onları, Allah Teâlâ tarafından gelecek olan büyük cezalardan korumak olduğunu bildiriyordu: Kardeşleri Nûh, onlara Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Doğrusu ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim. Allah'tan sakının ve bana itaat edin. Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ecrim ancak alemlerin Rabbine aittir". Doğrusu hakkınızda büyük günün azabından korkuyorum" (Şuara,106-110,135).

Kavmi, inadında direnmiş ve kesin kararını vermişti. Ona; "İster öğüt ver, ister öğüt verenlerden olma, bizce birdir" dediler" (Şu-ara,136). Buna rağmen O, çağrısında ısrar edince, müşrikler tamamen sertleşmiş ve onu tehdit ederek artık bu söylediklerini tekrarlamayı terk etmezse kendisini taşlayacaklarını bildirmişlerdi: "Ey Nûh! Eğer bu işe son vermezsen, şüphesiz taşlanacaklardan olacaksın" dediler" (Şuara,116). Nûh (a.s), davetini tekrarladıkça onların inadı artıyor, ona ve inananlara eziyetlerini daha da şiddetlendiriyorlardı. Nûh (a.s) onların bütün bu tahammül edilmez eziyet ve işkencelerine katlanıyor ve onları kurtarmak için bir an olsun boş durmuyordu. Asırlar süren bu yorucu tebliğ

faaliyeti, kavminden çok az bir topluluk dışında, kimsenin iman etmesini sağlayamamıştı: "Pek az kimse onunla beraber inanmıştı" (Hud,40).

Azgınlaşan kavmi, Allah Teâlâ'ya meydan okurcasına Nûh (a.s)'a şöyle çıkışıyordu: Ey Nûh! "Bizimle cidden tartıştın; hem de çok tartıştın. Doğru sözlülerden isen tehdit ettiğin azabı başımıza getir" dediler" (Hûd 32). Onlar, Nûh (a.s)'ın tebliğine kulaklarını tıkadıkları için, onun ne söylediğini bir türlü idrak edemiyorlardı. Nûh (a.s) belki düşünürler diye, azabın sahibinin kim olduğunu ve onun kudretinin sınırsızlığını bir kez daha onlara tebliğ ediyordu: Ancak Allah dilerse onu başınıza getirir, siz O'nu aciz bırakamazsınız. Allah sizi azdırmak isterse, ben size öğüt vermek istesem de faydası olmaz. O, sizin Rabbinizdir. O'na döndürüleceksiniz" (Hud,33-34).

Nûh (a.s), bu zalim topluluğun iman etmeyeceğini anlamıştı. Kavmi için hiç bir kurtuluş yolu kalmamıştı. Onlar zulümlerini artırdıkça artırdılar. Bunun üzerine Nûh (a.s), dokuz asırdan fazla bir müddet tahammül ettiği zorluklar karşısında hiç kimseye tesir edemediğini ve edemeyeceğini anlayınca, kavminin durumunu Allah Teâlâ'ya havale etmekten başka çare bulamadı. Allah Teâlâ, onun bu durumunu Kur'-an-ı Kerim'de şöyle dile getirmektedir: Nûh; Rabbim! Milletim beni ya-lanladı. Benimle onların arasında sen hüküm ver. Beni ve beraberimdeki inananları kurtar" dedi" (Şuara,117-118); Nûh; "Rabbim! Beni ya-lanlamalarına karşılık bana yardım et" dedi" (Mü'minûn,26); "O da; "Ben yenildim, bana yardım et" diye Rabbine yalvarmıştı" (Kamer, 10).

Allah Teâlâ da ona, kavmini sularla helâk edeceğini, bunun için bir gemi yapmasını bildirdi. Ayrıca bundan dolayı kavmine acıyıp da, onlar için bağışlama dilememesi gerektiğini de bildirdi: Nûh'a; "Senin milletinden inanmış olanlardan başkası inanmayacaktır. Onların yapa geldiklerine üzülme. Nezaretimiz altında, sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap. Haksızlık yapanlar için Bana başvurma. Çünkü onlar suda boğulacaklardır" diye Allah tarafından vahy olundu" (Hûd,36-37). Nûh (a.s), Cebrail (a.s)'ın gözetimi altında gemiyi yapmaya başladı. Müşrikler yanına geldikleri her defasında onunla alay ediyorlardı: "Gemiyi yaparken kavminin inkârcı ileri gelenleri yanına uğradıkça onunla alay ederlerdi. O da; Bizimle alay ediyorsunuz ama, alay ettiğiniz gibi bizde sizinle alay edeceğiz. Rezil edecek olan azabın ki-me geleceğini ve kime sürekli azabın ineceğini göreceksiniz" dedi" (Hûd, 36-39).

Taberî, Nûh (a.s)'ın, kavmini İslâm'a davet edişi, gemiyi yapmaya başlaması ve kavminin onunla alay edişi hakkında, Âişe (r.a) dan rivayetle, Resulullah (s.a.s)'ın şöyle söylediğini nakletmektedir: "Nûh kavminin arasında dokuz yüz elli sene kalmıştı. Bu zaman zarfında onları hakka davet etti. Son zamanlarına doğru bir ağaç dikti. Ağaç her taraftan çok büyüdü. Sonra onu kesip

gemi yapmaya başladı. Onun yanından geçerlerken, ona ne yaptığını soruyorlar ve onunla dalga geçerek Şöyle diyorlardı: "Onu yap; karada gemi yapıyorsun; bakalım nasıl yüzdüreceksin?" Nûh (a.s) da onlara; "yakında bileceksiniz" diyordu” (Taberî, Tarihul-Resul vel-Mulûk, Beyrut 1967, I, 180). Ve yine ona; "Nebiliği bırakıp, marangozluğa mı başladın" di-yerek eğleniyorlardı (a.g.e., I, 183).

Nûh (a.s)'ın yaptığı geminin şekli ve büyüklüğü hakkında İbn Abbas (r.a)'dan şöyle bir rivâyet nakledilmektedir: "Geminin uzunluğu, Nûh'un babasının dedesinin (yani İdris (a.s)) zıra'ıyla üç yüz zıra'; eni elli zıra'; yüksekliği otuz zıra'; su seviyesinden yukarısı ise altı zıra' idi. Katlara ayrılmış olan geminin üç kapısı bulunmaktaydı. Bu kapılar üst üste açılmıştı (Taberî, a.g.e.I,182). Nûh (a.s), gemiyi inşa ederken, tahtaları birbirine mıhlar kullanarak çakmıştı: "Onu, tahtadan yapılmış, mıhla çakılmış bir gemiye bindirdik" (Kamer,13).

Nûh (a.s) bu esnada, artık tamamen yüz çevirdiği kavminin durumunu Allah Teâlâ'ya arz ediyor ve onları bütün imkânlarını kullanarak şirkten nasıl vaz geçirmeye çalıştığını anlatarak, buna karşı kavminin takındığı tutumu O'na şikayet edip, yeryüzünde onlardan kimseyi bırakmamasını istiyordu. Nûh (a.s)'ın adını taşıyan ve onun kıssasının anlatıldığı sûrede bu durum şöyle anlatılır: "Nûh dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, kavmimi gece gündüz çağırdım. Fakat benim çağırmam, sadece benden uzaklıklarını artırdı. Doğrusu ben senin onları bağışlaman için kendilerini her çağırışımda parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler. Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım. Sonra onlara açıktan açığa, gizliden gizliye de söyledim. Dedim ki: "Rabbinizden bağışlanma dileyin; doğrusu O, çok bağışlayandır. "Nûh, "Rabbim! Doğrusu bunlar bana baş kaldırdılar ve malı, çocuğu Kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular. Birbirinden büyük hilelere başvurdular" dedi. İnsanlara; "sakın tanrılarınızı bırakmayın; Ved, Suva', Ya-ğûs, Yeûk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin" dediler. Böylece bir çoğunu saptırdılar. Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını ar-tır. Nuh dedi ki; "Rabbim! Yeryüzünde hiç bir inkarcı bırakma. Doğrusu sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar; sadece ahlâksız ve çok inkârcıdan başkasını doğurup yetiştirmezler" (Nûh,5-11, 21-24, 26-27).

Allah Teâlâ, bu kavme helâki umumi kıldığı gibi, Nûh (a.s) da bunun umumî olmasını istemişti. Çünkü, asırlar süren daveti neticesinde anlamıştı ki; bunlardan kalan nesil, yine onlar gibi inkarcılar ola-caktı. İbn İshak şöyle demektedir: "Bir sonraki asır geldiğinde o nesil, bir öncekinden daha berbat oluyordu. Sonra gelen nesiller; "Bu adam babalarımızla, dedelerimizle birlikte yaşamıştı ve onun hiç bir sözünü kabul etmemişlerdi. Bu deliden başka biri değildir" diyorlardı" (Taberî, a.g.e. I,182).

Yeryüzünde ilk defa fesat çıkararak, zâlimlerden olan bir toplumu cezalandırmak için Allah Teâlâ'nın takdir etmiş olduğu vakit yaklaşmakta idi. Allah Teâlâ, Nûh (a.s)'a Tufanın gelişini haber veren alâmet olarak, tandır (tennûr)'dan suların kaynamasını göstermişti.
Tandırdan su kaynamaya başlayınca Allah Teâlâ, ona her cins canlıdan birer çifti ve kendisine inananları gemiye bindirmesini vahy etti: Emrimiz gelip, tandırdan sular kaynamağa başlayınca; her cinsten birer çifti ve aleyhine hüküm verilmemiş olanın dışında kalan çoluk çocuğunu ve inananları gemiye bindir" dedik. Pek az kimse onunla beraber inanmıştı" (Hûd,40). Onunla beraber olanların sayısı hakkında yedi kişi ile seksen kişi arasında değişen rivayetler vardır (Taberî, a.g.e. I, 187-189). Nûh (a.s) ile, ailesinden Ham, Sam, Yâfes adların-daki üç oğlu da gemiye binmişti. Ancak dördüncü oğlu Kenan (Yam), ona iman etmediği için gemiye binmemişti. Sular her yeri kaplamaya ve gemi yüzmeye başlayınca Nûh (a.s) oğluna; "Ey oğulcuğum! Bizimle beraber gel; kâfirlerle birlik olma" diye seslendi. Oğlu; "Dağa sı-ğınırım, beni sudan kurtarır" deyince, Nûh; "Bugün Allah'ın buyruğundan, O'nun acıdıkları dışında kurtularak yoktur" dedi. Aralarına dalga girdi. Oğlu da boğulanlara karıştı" (Hûd,42-43).

Nûh (a.s), muhtemelen, oğlunun küfredenlerden olduğunu bil-mediği için, Allah Teâlâ'ya; "Rabbim! oğlum benim ailemdendi. Doğrusu senin vaadin haktır. Sen hükmedenlerin en iyi hükmedenisin" di-ye seslenerek, oğlunun başına gelenlerin hikmetini öğrenmek istemişti. Allah Teâlâ, bir peygamber dahi olsa, kan bağının hiçbir şey ifa-de etmediğini, insanların birbirinden olmalarının yegane ölçüsünün akide olduğunu; "Ey Nûh! O senin ailenden değildir. Çünkü o, çok kö-tü bir iş işlemiştir. Öyleyse bilmediğin şeyi benden isteme" âyetiyle Nûh (a.s)'a bildirerek, ortaya koymuştur. .

Tufan, yeryüzünde, gemidekilerin dışında hiç kimsenin sağ kalmasının mümkün olmadığı bir şekilde bütün dünyayı sular altında bırakmıştı. Gök, kapılarını açarak sularını boşaltmış; Yer, her tarafından sular fışkırtmaya başlamıştı: "Biz de bunun üzerine gök kapılarını boşanan sularla açtık. Yeryüzünde kaynaklar fışkırttık. Her iki su, tak-dir edilen bir ölçüye göre birleşti" (Kamer,11-12). Allah'a isyanda direten ve O'nun elçisine olmadık eziyetleri reva gören ve asırlar boyu, gidişatında hiçbir değişiklik yapmayan zâlim bir topluluk, sonraki nesillere, inkârcı zalimlerin sonunun ne olduğunu anlamaları için, bu şekilde, tufan ile helak edilmişti.

Allah Teâlâ, inkârcı zalimler helâk olduktan sonra, Tufanı sona erdirmiş ve inananların bulunduğu gemiyi selametle Cûdi dağı üzerine durdurtmuştu; "Yere; "Suyunu çek!"göğe; "Ey gök sen de tut!" de-nildi. Su çekildi, iş de bitti.

Gemi Cûdiye oturdu. "Haksızlık yapan millet Allah'ın rahmetinden uzak olsun" denildi" (Hûd,44).

Taberî'nin Resulullah (s.a.s)'e dayandırılan bir rivayetine göre Tufan, altı ay sürmüştür. Recebin ilk günlerinde başlayan Tufan, Muharremin onuncu gününde son bulmuş ve gemi Cûdi dağının üzerine oturmuştu. Nûh (a.s), şükür için, herkese oruç tutmasını emretmişti (Taberî, a.g.e. I,190). Bu gün, Aşûre günü olarak o zamandan günümüze dek hatırasını sürdürmüştür (bk. Âşûre mad.)

Gemi, su üzerinde kaldığı altı ay boyunca dünyanın her tarafını dolaşmıştı. Allah Teâlâ, Tufan esnasında Âdem (a.s) tarafından in-şa edilen Mekke'deki Beytullah'ı yeryüzünden kaldırmıştı (Taberî, a.g.e. I,185). İnkar edip yeryüzünde fesat çıkaran topluluk yok edilip sular çekildikten sonra, Allah Teâlâ peygamberine artık emniyet içerisinde gemiden inebileceğini bildirmişti: "Ey Nûh! Sana ve seninle beraber olan topluluklara bizden bir selamet ve bereketle gemiden in" (Hûd,48).

Nûh (a.s), gemiden indikten sonra, Semânîn diye isimlendirilen bir yerleşim yeri inşa etmişti. Bu yer ve Cûdî dağı; Ceziretu İbn Ö-mer (Cizre)'in yakınında bulunmaktadır (a.g.e., 189). Diğer bir rivayete göre de Nûh (a.s) gemide yüz elli gün kalmış, Allah Teâlâ, gemiyi Mekke’ye yöneltmiş; gemi kırk gün Beytullah etrafında dönmüş ve sonra da Cûdi'ye yönelterek orada durdurmuştu (M.Ali Sabûni, en-Nübüvve vel-Enbiya, Dımaşk 1985, 154). Geminin kalıntıları muhtemelen bu dağın üzerinde hâlâ bulunuyor olmalıdır. Allah Teâlâ Kur'-an-ı Kerîm'de, insanlara ibret olsun diye onu, bulunduğu yerde bıraktığını zikretmektedir: "And olsun ki Biz, o gemiyi bir ibret olarak bıraktık; öğüt alan yok mudur" (Kamer, 15).

Nûh (a.s) ile birlikte Tufandan kurtulanlardan, Nûh (a.s) ve oğulları dışında kalanlar, yok olup gitmişler ve sonraki nesiller Sam, Ham ve Yafes'ten türemişlerdir. Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır: "Ancak onun soyunu sürekli kıldık” (Saffât,77). Resulullah (a.s) bu a-yeti okuduğu zaman, sürekli kılınanlardan kastın, Ham, Sam ve Yafes olduğunu söylemiştir (Taberî, a.g.e. I,192). Tarihçiler; Sam'ı, Arapların ve Fars'ların atası; Ham'ı, Zenciler ve Habeşlilerin atası ve Yafes'i de Türkler, uzak doğu milletleri, Berberîler, Çinliler ve Mâverâünnehir kavimlerinin atası olarak kabul etmektedirler (İbnul-Esîr, el-Kâmü fi't-Tarih, Beyrut 1979, I, 78).

Nûh (a.s)'ın tufana kadar dokuz yüz elli beş yıl yaşadığı kesindir: "Şüphesiz ki biz Nuh’u kavmine Peygamber olarak gönderdik. Aralarında elli yıl hariç bin yıl kaldı" (Ankebût,14). Ancak, Tufandan sonra ne kadar yaşadığı

hakkında bir bilgi yoktur. İbn Abbas (r.a)'ın görüşüne göre, Nûh (a.s) bin yedi yüz seksen sene yaşamıştır ve öl-düğünde de Mescid-i Haram'a yakın bir yere defnedilmiştir (Sabûnî, a.g.e. 154).

Nûh (a.s), Ulûl-Azm peygamberlerin ilkidir. Allah Teâlâ onu, "çok şükreden kul (abden şekûra)" olarak isimlendirmiş ve kıyamete kadar gelen nesiller, anıp selam getirsinler diye onun ismini herkesçe bilinir kılmıştır: "Sonra gelenler içinde "Alemlerde, Nûh'a selam olsun diye ona iyi bir ün bıraktık. Doğrusu o, bizim inanmış kullarımızdandı" (Sâffât,81-82). Ve o, sonraki peygamberler için, takip edilmesi gereken bir önder kılınmıştır: "İbrahim de şüphesiz, onun yolunda olanlardandı" (Sâffât,83). Allah Teâlâ, Peygamberimize, kendisine yapılan itiraz ve işkencelere karşı, Nûh (a.s) ve onun yolunda olan diğer ulul-azm peygamberler gibi sabretmesini emretmektedir. Yani o, Resulullah (s.a.s)'e bir örnek olarak gösterilmektedir: "Resullerden azim ve sebat sahibi (ulul-emr) olanların sabrettiği gibi sen de sabret" (Ahkaf, 35).

Nûh (a.s), Peygamber (s.a.s)'e ve inanan tebliğcilere bir numune olarak gösterildiği gibi; onun inkârcı kavminin helaki da, müs-lümanlara zulmetmeyi gelenek haline getiren sapık topluluklara bir örnek olarak sunulmuştadır.

Kitabımızda tanıtıldığı gibi Nuh aleyhisselâmla ilgili bu özetten sonra inşallah Nuh sûresine geçelim.

“Rahmân ve Rahîm olan Allah’ın adıyla”

Kur'an-ı Kerim'in yetmiş birinci sûresi. Yirmi sekiz âyet, iki yüz yirmi bir kelime ve yedi yüz elli harften ibarettir. Mekkî sûrelerden olup Nahl sûresinden sonra nâzil olmuştur. Sûre, bütünüyle Nûh (a.s)'ın kıssasından bahsettiği işin bu adı almıştır.

Nûh (as), "Ulûl-Azm" peygamberlerin ilkidir. Kendilerine gönderildiği kavim de, Allah'a kulluğu terkedip kendilerine putlar edinerek yeryüzünde fesat çıkartan ilk inşan topluluğudur. Allah Teâlâ insanlar için birer yol gösterici olan peygamberlerinden biri olan Nûh (a.s)'ı kavmine gönderdiğinde, onu yalanlamışlar, alaya almışlar ve onunla mücadeleye girişmişlerdi. Allah'a isyan edip, Resulünün davetine kulak asmayan bu kavim, aynı zamanda yeryüzünde helâk edilerek cezalandırılan ilk kavimdir. Bu cezalandırma daha sonraki kavimler için bir ibret kaynağı kılınmış ve Kur'an-ı Kerim'de teferruatlıca zikredilerek, bununla evvelki kavimlerin helâklerine sebeb olan davranışlardan kaçınılması için somut bir uyarıda bulunulmuştur.

Nûh (a.s), dokuz yüz elli sene kavminin arasında kalmış ve bu uzun zaman içinde onları Allah'ın gösterdiği yola tabi olmaya çağırmıştı. Onun bitmek tükenmek bilmeyen uzun süreli bu yorucu gayreti, toplumuna kendisini dinletememiş, onları, sürekli uyarısını yaptığı kor-kunç azaptan kurtaramamıştı. Sûre, Nûh (a.s)'ın, mal ve mevki sahibi, sapıtmış liderlerinin peşinde koşan ve inanışlarını onun arzularına göre ayarlayan inatçı kavmiyle yaptığı mücadeleleri anlatıyor.

Sûreye, Nûh (a.s)'ın haber verilen acıklı azap gelmeden kavmini doğru yola dönmeleri için uyaran bir peygamber olarak gönderildiği haber verilerek giriliyor: "Biz Nuh'u; "Can yakıcı bir azap gelmeden önce kavmini uyar" diye vahy ederek, kavmine peygamber olarak gönderdik (1).

Nûh (a.s) onları, Allah'a ibadet, O'nun azabından korkma (takva) ve Resule itaate çağırmıştı: "Allah'a kulluk edin O'ndan korkun, bana da itaat edin" (3). Bu çağrıya uymak için insanoğlunun zamanı sınırlıdır. Allah'ın ona verdiği mühlet içerisinde tercihini yapmak zorundadır. Çünkü Allah'ın takdir ettiği ve dönüşün mümkün olmadığı an geldiğinde, bunu geciktirmeye hiç kimsenin gücü yetmez! "Muhakkak ki Allah'ın tayin ettiği vakit geldiği zaman, asla ertelenmez. Keşke bunu bir bilseniz" (4). İnsana verilen zamanın kısıtlı olduğu ve bir gün bu hayatın son bulacağı gerçeği, bilinen bir şey olduğu halde; insanoğlu, büyük bir gaflet içerisinde zamanını boş şeylerle ve Allah'a isyanla geçirir. Şeytan bu hayatın sonlu olduğunu, cezalandırma ve hesap gününün çok yakında gelip çatacağını ona unutturur. İşte Allah Teâlâ bunu; "Keşke bilseydiniz" ifadesiyle vurgulamaktadır.

Nûh (a.s), çok uzun bir hayatın tamamını bu gerçekleri kavmine kavratabilmek için, yorucu bir faaliyetle geçirmişti: "Rabbim! Kavmimi gece gündüz yılmadan imana davet ettim " (5). Ama sonuçta küçük bir topluluk hariç, kendini hiç kimseye dinletememişti. Burada, Nûh (a.s) ve ondan sonra gelen bütün peygamberlerin karşılaştıkları inat, alaya alma ve büyüklenerek direnme olayının küfrün ve câhili düşüncenin geleneksel davranış biçimi olduğu gözler önüne seriliyor. Nûh (a.s), kavminin durumunu Allah Teâlâ'ya şikayet ederken şöyle demektedir: "Doğrusu ben bağışlaman için onları ne zaman imana davet ettimse; onlar, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, beni görmemek için elbiselerine büründüler, inkârlarında ısrar ettiler ve büyüklendikçe büyüklendiler" (7).

Daha sonra, Nûh (a.s)'ın kavmini ne şekilde iman'a davet ettiği anlatılmaktadır. Bütün peygamberler getirdikleri ilâhî mesajın haki-katını akıllarda hiç bir şüpheye yer bırakmayacak bir netlikte açıklamış, tebliğ etmişlerdir. Nûh (a.s) da kavmine, Allah'tan getirdiklerini anlayabilecekleri bir

dille, akıllarına hitap eden delillerle tebliğ etmişti. Bu tebliğ esnasında kendisine bir hareket stratejisi de tayin etmişti. Bazı gruplar, Allah'ın birliğine imana çağırırken; maslahata uygun ola-rak, tebliğ faaliyetini gizlice yürütmüş; açıkça söylenmesi icap eden şeyleri de hiç kimsenin korkutmasından çekinmeden toplumun karşısına geçip haykırmıştı. Nûh (a.s)'ın böyle bir tebliğ metodu takip ettiği; "Sonra da onlara, bazen açıktan açığa, bazen de gizliden gizliye hakkı tebliğ ettim" (9) ifadesinden açıkça anlaşılmaktadır.

İnkâr edip Allah'a savaş ilan edenler, ahirette şiddetli azaplarla cezalandırılacakları gibi; bu dünyada da büyük belâlarla karşılaşacaklardır. İman eden topluluklar ise, ahirette hesapsız nimetlerle mükâ-fatlandırılacakları gibi, bu dünyada da üzerlerine Allah Teâlâ'nın ni-metleri yağacaktır. Bu gerçek, Kur'an-ı Kerim'in değişik yerlerinde de-falarca zikredilmektedir. Bunun içindir ki Nuh (a.s), kavmini Allah'ın cezalandırmasından korumaya çalışırken, iman edip af dilemeleri kar-şılığında, Allah tarafından nimetlerin bollaştırılması ile de mükafatlandırılacaklarını onlara bildirmekte idi: "Ve şöyle dedim: Rabbinizden bağışlanmanızı dileyin; şüphesiz o çok bağışlayandır. Size gökten bol bol yağmur indirsin. Size çok mallar ve oğullar versin, bahçeler bağışlasın, ırmaklar akıtsın" (10-12).

Nûh (a.s), tebliğ ettiği şeyin gerçekliğini, insan aklına hayret verecek ve idrakten aciz bırakacak olan evrenin işleyişi ve insanoğlunun yeryüzünde yaradılışı mucizelerini gözler önüne sererek anlatmaya çalışmıştı. Allah'ın varlığına ve birliğine mutlak anlamda delalet eden hilkat olayı, varlığın bütün incelikleri, insan aklına durgunluk verecek ilâhî bir üslûpla bütün peygamberler tarafından gönderildikleri toplumların gözleri önüne serilmiştir.

Kavmini ilâhî rahmete ulaştırmak için her türlü yolu deneyen Nûh (a.s), dokuz yüz elli yıllık uzun mücadele sonunda kavminin durumundan ümidini kesmiş ve onların artık uydukları tağutî liderlerinin peşinden kesinlikle ayrılmayacaklarını anlamıştı: Nuh, şöyle dedi: "Rabbim! Kavmim bana isyan etti; malı ve evladı kendisine zarardan başka bir şey vermeyen kimseye uydu" (21).

Kâfirlerin her zaman yaptıkları gibi, Nûh (a.s) kavmi de, onun tebliğinin insanlar üzerindeki etkisini engellemek için çeşitli hileli yollara başvurarak, ona tuzaklar kurdular ve tapındıkları putları ayakta tutabilmek için her türlü yolu denediler ve bunda da başarılı oldular: "Onlar büyük tuzaklar kurdular. Sakın ilâhlarınızı bırakmayın, "Ved", "Suvâ", "Yağus", "Yeûk" ve Nesr" gibi putlarınızdan vazgeçmeyin de-diler" (22-23).

İlâhî tebliğe uzun süre kulak tıkayıp, onu yok etmek için zalimce yollara başvuran insanlar, kendileri için açık tutulan rahmet kapısını kaybederler. Artık,

onların İslam'ı anlamaları mümkün değildir. Allah Teâlâ onları işledikleri büyük zulümler karşılığında böylece ceza-landırmaktadır. Nûh (a.s), kavminden ümidini kesince Allah Teâlâ'dan onları cezalandırmasını istemiş ve Rabbine şöyle seslenmişti: Ey Rabbim! Kâfirlerden yeryüzünde dolaşan tek kişi bırakma!" (26). Kurtuluşa erenler ise Peygambere uyan az bir topluluk idi: Rabbim! Beni, anamı, babamı, evime mümin olarak gireni mümin erkekleri ve kadınları affet. Zalimlerin ise sadece helâkini artır" (28).

Ve neticede sapıtmış bir topluluğun başına gelecek belalardan biri Nûh (a.s) kavmini yeryüzünden silip götürmüştü. Bunda, sonraki topluluklar için büyük bir ibret vardır (Nuh (a.s)'ın tebliğ mücadelesi ve Tufan hakkında ileride yeri gelince bilgi vereceğiz.

1. "Milletine can yakıcı bir azab gelmezden önce onları uyar" diye Nuh'u milletine gönderdik. 2. O da şöyle söyledi: "Ey Milletim! Şüphesiz ben size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım." 3-4. "Allah'a kulluk edin; O'ndan sakının ve bana itaat edin ki Allah günâhlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin. Doğrusu Allah'ın belirttiği süre gelince geri bırakılamaz; keşke bilseniz!" 5. Nuh dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, milletimi gece-gündüz çağırdım." 6."Fakat benim çağırmam, sadece benden uzaklıklarını artırdı." 7. "Doğrusu ben senin onları bağışlaman için kendilerini her çağırışımda, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler." 8. "Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım." 9. "Sonra onlara açıktan açığa, gizliden gizliye de söyledim." 10-11. Dedim ki: "Rabbinizden bağışlanma dileyin; doğrusu O, çok bağışlayandır. Size gökten bol bol yağmur indirsin." 12. "Sizi, mallar ve oğullarla desteklesin; sizin için bahçeler var etsin, ırmaklar akıtsın." 13. "Ne oluyorsunuz ki Allah'a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz." 14."Oysa sizi merhalelerden geçirerek O yaratmıştır." 15. "Allah'ın, göğü yedi kat üzerine yarattığını görmez misiniz?" 16. "Aralarında Ay'a aydınlık vermiş ve güneşin ışık saçmasını sağlamıştır." 17. "Allah sizi yerden bitirir gibi yetiştirmiştir." 18. "Sonra sizi oraya döndürür ve yine oradan çıkarır." 19-20. "Yeryüzünde dolaşabilmeniz, orada yollar ve geniş geçitlerden geçebilmeniz için, onu size yayan O'dur." 21-22. Nuh: "Rabbim! Doğrusu bunlar bana baş kaldırdılar ve malı, çocuğu kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular; birbirinden büyük düzenler kurdular" dedi. 23. İnsanlara: "Sakın tanrılarınızı bırakmayın, Vedd, Suva', Yağus, Yeuk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin" dediler. 24. "Böylece birçoğunu saptırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını artır." 25. Onlar, günâhları yüzünden suda boğuldular; ateşe sokuldular, kendilerine Allah'tan başka yardımcı bulamadılar. 26. Nuh dedi ki: "Rabbim! Yeryüzünde hiçbir inkârcı bırakma." 27. "Doğrusu sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar; sadece ah-lâksız ve çok inkârcıdan başkasını doğurup yetiştirmezler." 28. "Rabbim! Beni, ana-babamı, evime inanmış

olarak gireni, inanan erkek ve kadınları bağışla; zalimlerin de yalnız helâkini artır.”

Sûrenin adı Nuh sûresidir. Bir peygamberin, Nuh’un (a.s) hayatının belli bir bölümünü anlatan bir sûredir. Bu sûre baştan sona Nuh’un (a.s) hayatının tümünü anlatmaz. Nuh’un (a.s) babası, anası kimdi? Nerede, kaç yılında dünyaya gelmişti? Doğumu, çocukluğu, gençliği nasıl geçmişti? Hangi merhalelerden geçmişti? Onun hayatının tümünü anlatmaz Kur’an. Çünkü Kur’an, peygamber hayatı anlat-mak için gelmiş bir biyografi kitabı değildir. Kuru, donuk bir peygamberler hayatı anlatmaz Kur’an. Kur’an, kulluğu anlatmak için gelmiştir. Bize, bizim kulluğumuzu anlatırken örnek kullar olarak, model kullar olarak peygamberlerin hayatlarından bize lazım olacak, bizim kulluğumuza lazım olacak kadarıyla pasajlar sunar.

Yani peygamberler, Allah’ın örnek kulları nasıl bir hayat yaşamışlarsa, her bir konumda, her bir ortamda nasıl bir tavır sergilemişlerse, bizim içinde bulunduğumuz hayat hangi peygamberin yaşadığı hayata, içinde bulunduğumuz toplum hangi peygamberin toplumuna benziyorsa ve o toplum içinde peygamber nasıl bir metot izlemişse, siz de aynen o peygamber gibi bir hayat yaşayın, siz de o toplum için-de o peygamberin takındığı tavrı takının, diye Rabbimiz onları bize anlatmaktadır. Yoksa Kur’an salt peygamber tanıtıcı değildir. Sırat-ı müstakîm üzere yaşayan, Allah’a Allah’ın istediği kulluğu icra eden Nuh’un (a.s) önüne kimler nasıl çıkmıştı? Nuh’un (a.s) onlara karşı tavrı nasıl olmuştu? Yani kulluk yolunda Nuh (a.s) neler yapmıştı? Bi-ze nasıl örnek olacak? İşte bu anlatılıyor sûrede.

Biliyoruz ki peygamberler içinde şehid edilenler müstesna en çok işkence çeken, en çok zulme maruz kalan peygamber Nuh’tur (a.s). Kur’an’ın bize haber verdiğine göre 950 yıllık sıkıntılı bir dâvet dönemi vardır Hz. Nuh’un.

Bu ilk görevlendirmenin hemen akabinde Hz. Nuh’un (a.s) hemen tavır aldığını görüyoruz. “Ya Rabbi biraz erken değil mi? Biraz acele olmadı mı bu iş? Şöyle az biraz çoğalsaydık, yanıma yardımcı birilerini gönderseydin, birkaç melek filan gönderseydin yanıma, bir vakıf, dernek filan kursaydık, ya da şöyle bir yerlere gitseydim de bunlar beni biraz özleselerdi, kıymetimi biraz anlasalardı, veya bir kampa filan gitseydim, biraz eğitim alsaydım, az biraz hazırlık yapsaydım,” demeden, Rabbinin emrini savsaklayıp kaçmadan hemen görevine başladı. Allah görevlendirdi, o da görevine başladı. Yapılacak iş de buydu zaten.

Buna göre şu genel prensibi söyleyelim. Peygamberlerin dâvetindeki aşamalar şöyledir:

a. Allah görevlendirir ve peygamber hiç beklemeden görevi üstlenir ve hemen onu icra etmeye başlar. Hemen Allah'tan aldıklarını aynen toplumuna duyurmaya başlar.

b. Kavmi ilk zamanlar onun bu görevini hafife alır. Onunla ve duyurduğu âyetlerle dalga geçer. Allah'ın elçisini alaya alırlar. Allah-tan aldığı emirler gereği peygamber onların alaylarına, dışlamalarına, yalanlamalarına aldırış etmeden görevine devam eder.

c. Kavmi onu tehdit eder, canları sıkılır, moralleri bozulur, onunla ilgiyi keserler, ondan desteklerini çekip onu yalnız bırakırlar. Ama peygamber yine görevine devam eder.

d. Kavmi şiddete başvurur, eziyet etmeye başlar, en yakınlarını sıkıştırır. Onun etrafındaki inananları dağıtmaya çalışırlar.

e. Sonra bunun da sökmediğini görünce tavizler verir kavmi, uzlaşma zemini arar. Peygamber onlardan gelen bu koalisyon tekliflerini reddeder. İslâm'la küfrün gece ile gündüz gibi birbirinin zıddı olduğunu, birinin varlığının diğerinin yokluğuna bağlı olduğunu ve ikisinin asla birleşemeyeceğini ortaya koyunca da artık öldürmeler, kovulmalar, sürgünler başlar. Peygamber yine devam eder ve hallerini Rabblerine arzederler. Hallerini Allah'a arzetmeleri ise ancak güç ver-mesi, sabır vermesi içindir. Ama bu noktadan sonra kavim peygamber şahsında dini ortadan kaldırmaya niyet edince de, yani peygamberi ve ona iman edenleri yok etmeye yönelince de, karşılarında Allah'ı bulacaklardır. Karşılarında Allah'ın azabını bulacaklardır.

Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. Âd öyle oldu, Semûd öyle oldu, Nuh kavmi öyle olmuştur. Mûsâ'yı ve İsrâiloğullarını yok et-meye çalışan Firavun oğulları da öyle olmuştur.

Bizim için de aynı şey geçerlidir tabii. Bizler de unutmayalım ki Müslümanlaştıkça hafife alınacağız, bizler de zorlanacağız. Sonra bi-ze prim verilmeye başlanacak, sonra işkence edilecek, asılacak, kesilecek, sürülecek, süründürüleceğiz. Ama bizim şahsımızda İslâm ortadan kaldırmaya niyet edildi mi, artık o noktadan itibaren karşılarında Allah'ı bulacaklar ve helâki hak edecekler.

1. "Milletine can yakıcı bir azab gelmezden önce onları uyar" diye Nuh'u milletine gönderdik."

"Biz Nuh'u kavmine gönderdik," diyor Rabbimiz. Âyet-i kerîmeden anlıyoruz ki Hz. Nuh (a.s) toplumuna risaletle gönderilen, ken-disine din, kitap ve şeriat verilen ilk Resuldür. Halbuki Nuh'tan (a.s) önce gönderilen Âdem, Şit

ve İdris (a.s) de Nebî ve Resuldürler, elçidirler. Adem (a.s) insanlara peygamber olarak gönderilmemiştir, çünkü o zaten yaratılırken peygamber olarak yaratılmıştır. Hz. Nuh hakkındaki bu Resul ifadesini şöyle anlamaya çalışıyoruz:

Rasulullah efendimizin bu konudaki hadisini hatırlıyoruz. Kıyamette hesap-kitap dönemi başlayınca bütün insanlar o bekleme dehşetinden bıkmış, usanmış, bitkin bir vaziyette soluğu babaları Adem'in (a.s) huzurunda alacaklar. Hz. Adem diyecek ki: "Şefaat için siz Nuh'a gidin, çünkü benim suçum var. Siz ilk Resul olan Nuh'a gi-din." Hz. Nuh'un ilk Resul olması konusu işte bu hadiste geçiyor. Değilse Kur'an'da anlatılan Peygamberlerin hepsi Resuldür, hepsi Nebîdir. Evet bir ayırım söz konusudur ama bu fonksiyonel bir mânâ taşıyacaktır. Allah, elçileri hakkında bazen Resul, bazen de Nebî demiştir, ama bu Peygamberlerin Allah'la insanlar arasında bulunduğu yere, yani konumlarına bağlıdır.

Yani bir Peygamber toplumla münâsebeti söz konusu olunca başka bir isim alacak, Allah'la münâsebeti söz konusu olunca da başka bir isim alacaktır. Allah'tan haber vermesi adına ona Nebî yani haberci diyeceğiz, topluma elçi olması adına da Resul, yani elçi diyeceğiz. Peygamberin konumundan dolayı kendisine verilen isimlerdir bunlar. Meselâ şu anda benim size göre adım farklıdır, hanımıma gö-re benim adım kocadır, çocuklarıma göre babadır, veya kimileri toplumuna göre emirdir, halifedir gibi. Bunun başka bir özelliği yoktur.

Yani her peygamber Allah'tan haber vermesi, Allah'tan haber getirmesi bakımından Nebîdir, bize örnek olması, elçi olması açısından da Resul'dür. Bunun dışında yok efendim işte kendilerine kitap ve şeriat gönderilenler Resuldür, ötekiler Nebîdir ayrımını Kur'an'da göremiyoruz.

Meselâ bakıyoruz Kur'an'da Hz. İsmail (a.s) için de ***"Ersel-na"*** yani Resul ifadesi kullanılıyor. Halbuki biz biliyoruz ki İsmail'e (a.s) kitap gönderilmemiştir. O zaman İsmail (a.s) için böyle buyuru-luyorsa ve Hz. İsmail'e kitap mı, şeriat mı gönderildi bilinmiyorsa ve de ikisi de aynı anda kullanılıyorsa, o zaman böyle anlamak daha münasip olacaktır. Veya Nuh, Lût, Sâlih, Hûd (a.s) için de Allah Resul kelimesini kullanıyorsa ve bunlara kitap ve şeriat verildiğinden de söz edilmiyorsa bunun içinden çıkamayız. Öyleyse Peygamberlerin kavimle münâsebetini anlatma adına ona Resul, Allah'la olan münâsebetini anlatma adına da Nebî denmiştir diyoruz.

Burada ***"Erselna"*** sözünün, Resul sözünün ilk defa Hz. Nuh hakkında kullanılmasının belki şöyle bir anlamı da olabilir. Hz. Âdem tüm insan nesli için gönderilmiş bir peygamberdir ve döneminde çocukları hep iman ehliydi. Halbuki peygamberlerin gönderiliş sebebi bozulan insanların uyarmaktı. İşte

uyarı için gönderilen ilk peygamber Hz. Nuh'tu ve onun içindir ki ilk defa ona ***"Erselna"*** kelimesi kullanılmıştır.

Allah diyor ki, "Nuh'u kavmine gönderdik." Peki Nuh (a.s) nerdeydi de gönderdik deniyor? Buradaki ***"Ersele",*** gönderdik ifadesi Türkçe'deki İstanbul'dan Ankara'ya göndermek anlamına değildir. Hz. Nuh toplumunun içindeyken biz onu sözcü olarak seçtik, insanların hayatlarına karışma, insanlara vahiy gönderme konusunda onu odak nokta ya da sözcü seçip görevlendirdik demektir. İşte biz onu kavmine gönderdik ifadesinden bize çok büyük bir mesaj var. Nedir o? Demek ki Allah insan hayatına karışıyor ve anlıyoruz ki bu karışmayı da içimizden birisi ile yapıyor. Ben sizin hayatınıza karışacağım diyor ve içimizden birini bu konuda sözcü seçiyor Rabbimiz. Bir de biz onu kavmine gönderdik ifadesiyle yine şunu da anlıyoruz ki, Rabbimiz nasıl ki o toplumun içindeyken ona, o topluma görevlendirmişse, biz de şu anda kendi toplumumuza görevlenmişizdir.

Yani biz de hanımlarımıza, çocuklarımıza ve çevremizdekilere görevlendirildik. Öyleyse Allah'ın Hz. Nuh'u kavmine gönderdiği gibi biz de kendimizi kendi kavmimize, kendi ehlimize gönderelim. Aynı bölgede yaşayanlara, ulaşma imkânımız olanlara ulaşalım ve bunu Allah'tan bir görev bilelim. Önce karımızı, kızımızı, sonra da en yakın çevremizden başlamak şartıyla onları uyarmanın yükümlüğüyle kendimizi sorumlu tutalım.

Kur'an-ı Kerîm'e bakıyoruz, Peygamberler çevrelerini direk uyarmışlar. Ev ev dolaşmışlar ve insanları Allah'ın âyetleriyle uyarmışlar. İşte bu sûrede dâvetin her çeşidini, dâvetin tüm merhalelerini ve dâvetçinin çektiği tüm sıkıntıları görüyoruz. Bizim adım adım örnek alıp takip edeceğimiz dâvetin tüm merhaleleri anlatılmıştır. Eğer bizler bu sûreyi öğrendikten sonra Hz. Nuh'u (a.s) örnek kabul etmezsek, onun gibi olmaya, onun gibi yapmaya çalışmazsak, boşu boşuna bir öğrenme olacaktır bu Allah korusun.

Biz Nuh'u kavmine gönderdik. Kendi kavmine, kendi toplumuna. Buradan insanların sorumluluk alanlarının farklığını da anlıyoruz. Rasûlullah Efendimizin bir hadisinden de öğrendiğimiz gibi, hepimiz çobanız ve hepimizin sorumluluk alanlarımız da farklıdır. Çünkü her birimizin sürüleri değişiktir. Herkese ayrı sürü veriliyor, ya da herkes aynı sürüden sorumlu olmuyor. Herkes kendi sürüsünden sorumlu oluyor. Onun içindir ki insanlar kendi görev alanlarını çok iyi bilmek zorundadırlar. Değilse kendi sürülerini ihmal ederek başkalarının sürüleriyle kendi kendilerini heder etmemelidirler. Bir baba Allah'ın kendisine çizdiği sorumluluk alanını terk eder, kendi sürüsünü Allah'ın istediği yerde doyurmaktan, Allah'ın istediği gibi Müslümanca eğitmekten kaçar ve başkalarının sürülerini eğitmeye giderse, sorumlu olmadığı alanlarda kendi kendini heder ediyor demektir.

Veya kadınlar kendi sürülerini, kendi çocuklarını Müslümanlaştırma sorumluluğundan kaçar, başkalarının sürülerini eğitmeye giderlerse veya kendilerinin sorumluluk alanına girmeyen konulara, meselâ kocalarının Cuma problemlerini ayarlamaya kalkışırlarsa, kendilerini ilgilendirmeyen şeylerle kendi kendilerini helâk etmişler demektir. El-bette ki dışımızdaki sürüler çobansız kalmışsa onlarla da ilgileneceğiz ama önce kendi sürümüzden sorumlu olduğumuzu unutmayacağız.

Milletine, toplumuna elim bir azap, can yakıcı bir azab gelmez-den önce onları uyar, diye Nuh'u gönderdik. Kendilerine elim bir azap gelmeden onları bununla uyarması için Nuh'u gönderdik.

Allah'ın elçisi insanları elim bir azapla uyarıyordu. "Ben sizi size gelecek elem verici, dayanılmaz bir azapla o azap size henüz gelmeden, henüz iş işten geçmeden uyarıyorum. Sizi kıyametle korkutuyorum. Bir gün gelecek güneşiniz de, ayınız da, üstünde gezip dolaştığınız dünyanız da, eviniz de, paranız da, gücünüz kuvvetiniz de, her şeyinizle birlikte yok olacaksınız. Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. Yaptıklarınızın hesabını ödemek üzere Rabbinize arz olunacaksınız" diyor, insanları kıyametle korkutuyordu. Çünkü peygamberlerin ellerindeki en büyük silahlardan birisi işte bu kıyamet silahıydı.

Bu konu gerçekten çok mühimdir. Bugün bizler de bu silahı sürekli düşmanlarımıza karşı kullanmak zorundayız. Âhirete iman konusunu sürekli gündemde tutmak zorundayız. Hem kendimizi hem de çevremizi âhiretle uyarmak zorundayız. Diyelim ki tüm insanlara: "Ey insanlar! Bir gün gelecek ayınız da, güneşiniz de, yıldızlarınız da, semânız da, arzınız da, malınız-mülkünüz de, gücünüz, saltanatınız da, paranız, servetiniz de her şeyinizle birlikte yok olacaksınız! Hesap kitap vermek üzere Allah'ın huzuruna gideceksiniz! Rabbinizin ikâ-bıyla, cehennemiyle karşı karşıya geleceksiniz! Ne yaparsanız yapın bundan asla kurtulamayacaksınız." Peygamberlerin ellerindeki en büyük silahlardan birisi olan bu silahı bizler de kullanalım. Onlar dönemlerinde Allah'ın kullarını nasıl bununla uyarmışlarsa, bizler de günümüz insanlarını âhiretle korkutmak zorundayız.

Bir atom bombası, bir hidrojen reaktörü, bir tank, bir füze karşısında birçok devletler savaştan el-etek çekip teslim sancağını çekerken, aynı insanları âhiretle uyardığımız zaman bir tek günâhı bile terk etmediklerini görüyoruz.

Bu insanlar A.B.D.'nin, Avrupa'nın sihirbazlıkları karşısında onlardan tir tir titriyorlar da âhiret karşısında hiç irkilmiyorlar. Halbuki A.B.D. de Çin de, İngiltere de çok basittir, güçsüzdür, her şeyleri artistlik ve sihirbazlıktır.

İşte gördük Kamboçya'da, Afganistan'da, Somali'de bunların ne düzenbaz olduklarını. Öyleyse biz de bu insanların karşısına tıpkı

peygamberlerin yaptıkları gibi Allah'ın âyetleriyle çıkalım. Onlar iman etmeseler de, alay ediyor görünseler de onların karşılarına bu kitapla çıkalım. Çünkü nihaî noktada onları diriltecek olan yine bu kitap olacaktır. Kadın, erkek, kâfir, mü'min, hür, köle kim olurlarsa olsun insanlar, ne olurlarsa olsunlar onları diriltecek bu kitaptan başka bir şey yoktur elimizde. Bunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmayalım inşallah.

Unutmayalım ki muvaffak olmanın yolu peygamber metoduna sarılmaktır. Önce biz kendimiz korkacağız âhiretten, sonra da insanları âhiretle korkutacağız. Başka şeylerden bahsetmeye gerek yok. Bizim bu tavrımız karşısında onlar da ibret alıp korkacaklardır. İşte bakın Hz. Nuh'un elinde bir tek silahı var, başka yok. Kendisine iman edenleri yanına alıp savaşsa, ama yok o kadar inanan. Topu topu 70-80 kişi. Araç yok, gereç yok, ordu yok, asker yok. Bu durumda kalbe, kalbe inme mecburiyeti var. Güçlü olunca diğerleri de olur ama, bu durumda sadece kalplere inme, gönüllere girme mecburiyeti vardı ve bunu da Hz. Nuh böylece gerçekleştiriyordu.

Öyleyse bizler de inanmayanların karşısına Kur'an ile, çıkmalıyız, Kur'an'ın haber verdiği âhiretle çıkmalıyız. Diyeceksiniz ki zaten onlar Kur'an'a inanmazlar ki! Hayır! Varsın inanmasınlar, Resuller on-ların karşısına Kur'an ile çıktılar. Âyetler onların her birinin kalbine bir ok gibi saplanıyordu. Velev ki bunu kabul etmez görünsünler, velev ki alay etsinler, Kur'an onları nihaî noktada diriltecek olan tek çaredir. Kim olursa olsun, mü'min, kâfir, müşrik münâfık, kadın, erkek herkese Kur'an ile gitmek zorundayız.

Bakın Allah'ın elçisi kavmine şöyle diyordu:
2. "O da şöyle söyledi: "Ey Milletim! Şüphesiz ben, size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım"

İfadeye dikkat ediyor musunuz? Ne diyor Nuh (a.s)? "Ey kavmim! Ey milletim! Ey benim kavmim! Ey benim olan, benden olan kavmim! Ey babam! Ey anam! Ey çevrem!" diyor. Anlıyoruz ki Hz. Nuh işi ciddiye alıyordu, işi sıkı tutuyordu. Allah'ın elçisi işe iki elle sarıldı yarım elle tutmadı. "Hişt! Ey insanlar! Ey filanlar, ey falanlar!" diyerek işi geçiştirmeden yana olmadı Allah'ın elçisi. "Ey benim kavmim! Ey benden olanlar!" diyerek ciddiyetini ortaya koyuyordu.

Öyleyse tıpkı onun gibi görevlendirilmiş olan, onun yolunu takip etmekle görevli olan bizler kavmimize ne diyeceğiz? Onlara yaklaşırken, onlara din duyururken, onları Allah'ın âyetleriyle uyarmaya başlarken tıpkı önderimiz, örneğimiz gibi diyeceğiz ki, "ey kavmim! Benim kavmim! Ey benden olanlar! Ey benim bir parçam olanlar! Ey babam! Ey anam! Ey milletim! Ey arkadaşlarım! Ey akrabalarım!" Böylece bir taraftan işe iki elle sarıldığımızı,

bunu kendimize iş edindiğimizi, dert edindiğimizi ortaya koyarken diğer taraftan da onlara değer verdiğimizi, onları insan yerine koyduğumuzu ihsas ettirmeliyiz.

Öyle değil mi? O baba ne kadar kötüyse de senin baban! O ana ne kadar istenilenden uzaksa da senin anan! O hanım ne kadar söz dinlemiyorsa da senin karın! O çocuk ne kadar huysuz, ne kadar hoyratsa da senin çocuğun! O insan ne kadar İslâm dışı bir hayatın adamıysa da, ne kadar Kitap ve sünnetten uzak bir hayat yaşıyorsa da senin milletin, senin toplumun, senin arkadaşın! Öyleyse bu insanlara yaklaşırken, "oğlum! Kızım! Karım! Komşum! Eşim! Dostum! Amirim! Memurum! Müdürüm! Patronum!" diyecek ve konuyu kendine iş edinecek, dert edineceksin. Bileceksin ki bu iş senin işin. Bu iş senin ilk işin, son işindir. Allah'ın elçisi, "ey kavmim" dedi:

"Ey kavmim! Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım! Ben eğri büğrü demiyorum! Yamuk yumuk konuşmuyorum! Dolambaçlı söylemi-yorum! Size açık ve net söylüyorum!"

"Ben size apaçık bir uyarıcıyım," diyor Allah'ın elçisi. Öyleyse bizler de açık uyaralım insanları. Dolambaçlı yollar yerine açık ve net olalım. Allah'ın dinini açık ve net ortaya koyalım. Allah'ın elçileri dini çok açık ve net ortaya koydular.

Dini açık olarak anlatmayı şöyle anlamaya çalışıyoruz: Dini açık anlatmak demek, dini Allah ve Resûlü'ne anlattırmak demektir. Dini Kur'an ve sünnete anlattırmalıyız. İnsanları uyarırken Allah'ın â-yetleri ve Resûlullah'ın hadisleriyle uyarmalıyız. Direk âyet ve hadislerle uyarmalıyız. Çünkü dini en güzel anlatan Allah ve Resûlü'dür. Bir de uyarırken, dini anlatırken Allah ve Resûlü'ne raci anlatmalıyız. "Bu-nu ben değil Allah ve Resûlü istiyor, ben değil Allah ve Resûlü söy-lüyor," diyerek anlatmalıyız.

Dini, doğrudan dinin kaynaklarıyla ortaya koymalıyız. Meselâ adam tiyatroyla din anlatmaya çalışıyor, şiirle, gazeteyle, dergiyle, radyoyla, televizyonla din anlatmaya çalışıyor. Bildiğim o ki bunların hiçbirisi açık ve net anlatım değildir. Çünkü din anlatımında muhatap karşımızda olmalı ve muhatabın dünyasına inebilmeliyiz.

"Put onu dikene kırdırılır" diye bir söz vardır. Peygamberimizin Kâbe'deki putları onları dikenlere kırdırmasının yansıması olarak şunu da ifade edebiliriz: İnsanların kafalarındaki, içlerindeki putları açığa çıkarıp onları kendilerine kırdırmak için, din ancak sözlü anlatılır, yazılı anlatılmaz. Çünkü bir adamla karşılıklı konuşacaksın, adam içindekileri mecburen dökecek, konuştukça açığa çıkaracak, o açığa çıkardıkça da siz onun müşahhas hale getirdiği putunu ona kırdıracaksınız. Yani kendisi bizzat onu kabullenecek, ondan sonra da değiştirecek bu işi. Yazmanın hiç faydası olmaz anlamına değil

bu. Ama nihaî hedef, hani savaşta sonuç piyadenin olduğu gibi, bu iş de ancak konuşmakla olacaktır diyorum. Allah'ın elçilerinin tamamı bu metodu benimsemişler, muhataplarına giderek bizzat onları dille uyarmışlardır. Biliyoruz ki Peygamberler dinlerini şiirle anlatmaz, karikatür çizmezler, mesajlarını tiyatro çizerek ortaya koymazlardı. Veya dergiler, sayfalar, nesirler şeklinde dolambaçlı yollarla dini ortaya koymazlardı.

Bir de uyarının iki veçhesi olduğunu biliyoruz: Cennet, cehennem.

Ama biliyoruz ki bu uyarılar, Nuh'un (a.s) ilk çağa ait uyarılardır. Hz. Adem'le başlayan insanlık tarihini ikiye ayırıyoruz.

1- Hz. Adem'den (a.s), Hz. Mûsâ (a.s) döneminde Firavun'un suda gebermesi dönemine kadar ki zamandır ki, bu zamana ilk çağ denir.

2- Ondan sonra da Rasûlullah dönemine kadardaki döneme de ikinci çağ diyoruz. İşte diyoruz ki Nuh'la (a.s) gerçekleşen bu uyarılar ilk çağa ait uyarılardır. Bir de bu ilk çağdaki insanları ilgilendiren bir azab dönemi daha vardır ki, toptan helâk olma dönemidir bu dönem.

"Azaptan uyarıyorum sizi!" Neymiş bu azap? Sonradan öğreniyoruz ki su da boğulmaymış bu azap.

3-4. "Allah'a kulluk edin; O'ndan sakının ve bana itaat edin ki Allah günâhlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin. Doğrusu Allah'ın belirttiği süre gelince geri bırakılamaz; keşke bilseniz!"

"Kul olun Allah'a! Allah'a kulluk edin! Sadece Allah'a kul olun ve sadece Onu dinleyin!" Bakın Allah'ın elçileri asla kendilerine kulluk istemiyorlar. Allah hayırlarını versin insanlara din anlatmaya çalışan hocaların en fazla yanıldıkları nokta işte burasıdır. Ne diyorlar? "Aman beni dinleyin! Bana bakın! Beni izleyin! Benden başkasını dinlemeyin! Benim gibi olun! Benim gibi yapın! Benim gibi Müslüman olun." Bu çok yanlıştır. İnsanları kendimize çağırmamalıyız. Çünkü kendimize çağırdığımız insanlar bizde çakılır kalırlar ve bizi bir adım ileriye geçemezler. Biz kıstas değiliz ki. Öyleyse insanları kendimize değil Allah'a kulluğa çağıralım. Allah'ın kitabına itaate çağıralım. Bakın Allah'ın elçisi Hz. Nuh insanları kendisine değil Allah'a kulluğa çağırıyor. Diyor ki: "Allah'a kul olun! Sadece Allah'a kulluk yapın! Sadece Allah'ı dinleyin! Boynunuzundaki ipleri çözün! Bir tek ip kalsın orada! O da Hablullah olsun, Allah ipi olsun." Ne ipler yok ki bugün boyunlarımızda!!!

"Ey kavmim Allah'a kulluk edin, Allah'a kulluk yapın, sizin O'ndan başka ilâhınız yoktur. Allah'ı dinleyin, Allah'ın dediklerini yapın, Allah'ın istediği hayatı yaşayın çünkü sizin O'ndan başka sözünü dinleyeceğiniz, rızasını kazanacağınız varlık yoktur."

Biliyoruz ki insanlık Nuh (a.s) dönemine kadar Hz. Âdem ve onun oğulları Hz. Şit ve Hz. İdris dönemlerinde tevhid üzere bir hayat yaşamışlar, yeryüzünde Allah'ın koyduğu düzeni bozmamışlar, Allah'a Allah'ın istediği biçimde kulluğu sürdürmüşlerdir. Hz. Nuh dönemine kadar hayatlarına şirk ve bâtıllar karıştırmadan gelmişlerdi. Ama Hz. Nuh dönemine gelindiğinde, insanlar tevhid inancından uzaklaşmışlar ve şirki, bâtılları hayatlarına hakim kılmışlardı. Toplum, içlerindeki sâ-lih kişileri putlaştırmış, Allah'a yapmaları gereken kulluğu bunlara yapmaya başlamış, Allah'a sığınmaları gerekirken, Allah'a dua etmeleri gerekirken bu sâlih kişilere sığınıp bunlara dua etmeye başlamışlardır.

Hz. Nuh (a.s) işte böyle bozulmuş bir topluma gönderiliyordu. Bundan dolayıdır ki Nuh (a.s) o ana kadar gönderilen peygamberler içinde ilk uyarı ile görevlendirilen bir peygamber olarak karşımıza çık-maktadır. Kendi dönemine kadar insanlar tevhid üzere tek millet, tek ümmet iken, Nuh döneminde insanlık bu tek ümmet olma özelliğini kaybetmiş, sadece Allah'a kulluktan kopmuş, Allah'tan başkalarına da kulluk etmeye başlamış ve işte bundan dolayıdır ki Hz. Nuh'un onlara sadece Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka kulluk yapacağınız İlahınız yoktur buyurduğunu görüyoruz.

Bu çağdan sonra gelen peygamberlerin hemen hemen hepsinin toplumlarına aynı şeyleri söylediklerine şahit oluyoruz. Demek ki insanlık bu çağdan itibaren, yani ***"Gurûn-u Ûla"*** dediğimiz birinci asırdan itibaren bozulmuştur. Meselâ Nuh'un (a.s), Sâlih'in (a.s), Şuayb'ın (a.s) da toplumlarına ilk defa bunu söylediklerini, toplumlarını ilk defa yalnız Allah'a kulluğa çağırdıklarını görüyoruz.

Tüm peygamberler insanlığı "La İlâhe illallah" temel esasına çağırmışlardır. Allah'tan başka sözü dinlenecek, hatırı kazanılacak, hayata hakim olan ilâh yoktur. Allah'tan başka kendisine kulluk yapılacak, hayat programı program kabul edilecek varlık yoktur. Zaten ta-rih boyunca en büyük problem işte burada çıkmıştır. Tarih boyunca en büyük problem sadece Allah'a kulluk etmek, sadece Allah'ı dinlemek ve hayata hakim olarak sadece Allah'ı kabul etmek konusunda çıkmıştır. Değilse Allah'a da ibadet konusunda hiç problem çıkmamıştır. Yani ilâhlardan bir ilâh olarak Allah'a da kulluğu herkes kabul etmiştir. Öteki ilâhlar yanında Allah'a da kulluğa kimse ses çıkarmamıştır.

Göklerin ve yerin, göklerdekiler ve yerdekilerin yaratıcısı olarak, dağların ve denizlerin yaratıcısı olarak, rızık verici, öldüren, yaratan, yaşatan bir İlâh olarak herkes O'nu kabul etmiştir. Ama inandığınız bu Allah kendisinden başka ilâh olmayandır, ama bu Allah hayata karışan ve kendisinden başka hayata karışıcı olmayandır. Ama bu Allah insanların kulluk programlarını belirleyendir ve kendisinden baş-ka kanun koyucu olmayandır. Ama bu Allah

boyunlarınızdaki kulluk ipinin ucu sadece kendi elinde olan ve sadece kendisinin çektiği yere gidilmesi gerekendir. Yani bu Allah kendisinden başka Rabb, Melik, ilâh olmayandır dendiği zaman işte kavga burada başlamıştır. Göklerin ve yerin yaratıcısı, rızık vericisi olarak kabul ettikleri Allah'ı insanlar hayatlarına karışıcı olarak reddetmeye çalışmışlardır.

"İlâh olarak Allah'ı kabul edelim ama tek İlâh olarak asla kabul etmeyiz" diyorlar. "İlâhlardan birisi olarak O'nu da dinleyelim, ilâhlardan birisi olarak O'na da kulluk yapalım ama tek İlâh olarak sadece O'na kulluğa hayır," diyorlar. "Çünkü bizim hayatımıza karışacak başka ilâhlarımız da var. Hayatımızda sözünü dinleyeceğimiz başka Rab-blerimiz de var. Bizim Allah'tan başka hukuk tanrılarımız, eğitim tanrılarımız, şifa, siyaset tanrılarımız da var. Tamam bu tanrılardan birisi olarak Allah'ı da dinleyelim ama öteki tanrılarımızı da dinlemek zorundayız" diyorlar. Aslında bu iddiaların altında Allah'tan, Allah'a kulluktan kurtulup kendi keyiflerince bildikleri gibi bir hayat yaşama arzuları yatmaktadır.

Demek ki günümüzde hayata Allah'ın karşımasını reddeden laiklerin, ateistlerin ve tüm demokrat kafalı kâfirlerin söyledikleri yeni bir şey değildir. Tâ birinci asırdan beri Hz. Nuh (a.s) döneminden beri insanların sapma noktasıdır bu. Zaten o günden bugüne insanların hayatlarında teknik bir kısım değişiklikler olsa da, özde, düşüncede ve inançta fazla bir değişiklik olmamıştır. Her dönemde inanan ve inanmayanlar mevcut olagelmiştir. Her devirde peygamber düşüncesine sahip çıkanların yanında Firavunların, Nemrutların, Ebu Cehillerin düşüncesini savunanlar da olmuştur.

Hz. Nuh diyor ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'ı dinleyin! Yalnızca Allah'a kulluk yapın! Sadece Allah'ın hayat programını uygulayın! Eğitiminizi Allah'ın istediği biçimde düzenleyin! Hukukunuzu Allah'ın istediği biçimde ayarlayın! Ticaretinizi Allah yasalarına göre belirleyin! Evinizi, eşyanızı, kazanmanızı, harcamanızı, hayata bakışınızı, insanlarla olan ilişkilerinizi, gecenizi, gündüzünüzü Allah'ın istediği biçimde ayarlayın! Çünkü sizin için Allah'tan başka sözünü dinleyeceğiniz ilâhınız yoktur. Allah'tan başka hayat programı kabul edilmeye lâyık rabb ve ilâh yoktur. Değilse ben sizin için azîm bir günün azabından endişe ediyorum. Ya sizin için tufan gününden korkuyorum, ya da kıyamet günü şirklerinize karşılık sizi bekleyen azaptan korkuyorum. Sadece Allah'a kul olun ve:

Bunun için de takvalı olun. Yolunuzu Allah'la bulun! Yolunuzu Allah'a sorarak bulun! Hayatınızı Allah için yaşayın! Hayatınızı Allah'ın belirlediği yasalar istikâmetinde yaşayın! Yapacağınızı, yaptığınızı Allah yap dedi diye yapın! Yapmayıp terk ettiklerinizi de Allah yasakladı diye terk edin! Yolunuzu O'nunla bulun! Allah dedi diye yapın! Allah dedi diye terk etin! Her şeyde O'nun rızasını gözetin! Tüm yapacaklarınızı yapmadan önce O'na sorun! O'nun

kitabına sorun! O'nun izin verdiklerini, O'nun izin verdiği gibi O'na lâyık biçimde yapın! O'ndan müsaade alamadıklarınızdan da kaçının! Hâsılı Allah'ı görüyormuşçasına O'na kulluk yapın! Her an O'nun kontrolünde olduğunuzu unutmadan bir hayat yaşayın! Rabbinize muhalefet edip, O'nun kitabını, O'nun hayat programını görmezden gelip, O'nun gazabına maruz kalmayın!

Ama: ¬–YQ[¬0Ï!«: bu konuda örneğiniz de ben olayım. Allah'a kulluk yapın ama bu kulluğun modelini de benden alın. Bana itaat edin. Kulluk yolunuz benden geçsin. Onu benden öğrenin. Kulluk modelini benden alın. Kulluğunuzu Allah'a sorun, ama Allah'a sorarken de be-nimle sorun. Rabbinize benimle müracaat edin. Kılık-kıyafetiniz, yeme-içmeniz, kazanmanız, harcamanız, mala bakışınız, infakınız, hukukunuz, eğitim anlayışınız, gece hayatınız, gündüz hayatınız, zikriniz, fikriniz, namazınız, orucunuz, tıraşınız bana benzesin," diyor Allah'ın elçisi.

Demek ki kulluk sadece Allah'a yapılır ve kulluk sadece peygamberden öğrenilir. Bilelim ki Allah'tan başka kulluk yapılacak hiçbir varlık, hiçbir makam olmadığı gibi, kıyamete kadar da kulluk öğretecek başka hiçbir makam yoktur. Bunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmayalım. Esasen bugün kullukta örnek arayanlar, örnek insan a-rayanlar, peygamberleri tanıma zahmetinden kaçan insanlardır.

Halbuki peygamber kullukta model insandır, motif insandır. Peygamber form dilekçedir. Hani karşısındakilere ders anlatan bir öğ-retmen tahtaya bir şekil çizer ve "çocuklar işte şekilde görüldüğü gibi" diyerek anlattıklarını bir şekille anlatır ya, işte Rabbimiz da bizden istediği kulluğu anlatır anlatır sonra da, "işte şekilde görüldüğü gibi. Bakın peygamberime ve sizden istediğim kulluğu anlayın." buyurarak peygamberlerini örnek olarak sunar bize. Meselâ İblisle mücâdelede, tevbede, dönüşte Âdem gibi olun, tâğutla mücâdelede Hz. Mûsâ gibi davranın, kadın karşısında Yusuf gibi, cinsel sapıklıklar karşısında Lût (a.s) gibi, ekonomik bozukluklar karşısında Sâlih (a.s) gibi, sâ-lihlerin putlaştırılması karşısında Nuh (a.s) gibi davranın diye bize kul-luk örnekleri sunulmuştur.

İşte bizim için en mükemmel imamlar, en mükemmel örnekler peygamberlerdir. Hayatlarında kesinlikle falso olmayan ve bizim kendilerini örnek alıp hayatlarını yaşadığımız zaman kendilerini taklit ettiğimiz zaman kesinlikle hata etmeyeceğimiz mükemmel örnekler. Hayatları Allah tarafından kesinlikle onaylanmış insanlar. Ama biz onları bırakıp da birbirimizi ya da içimizden birilerini örnek aldığımız zaman, Allah'ın onaylamadığı bir hayat sahibi oluruz. "Gelin peygamberlerle beraber olalım. Gelin hayatları Allah tarafından onaylanmış elçilere benzeyelim, gelin kitabın dediği gibi olalım" demeliyiz. Kesinlikle insanları kendimize veya kendimiz gibilere çağırmayalım.

“Gelin bizim gibi olun, gelin bizim gibi yaşayın, bizi örnek alın, biz nasıl yaşıyorsak siz de öyle yaşayın” demeyelim.

Allah’ın elçisi diyor ki: “Allah’a kulluk yapın, takvalı olun ve bu konuda beni örnek alın. Eğer böyle yaşarsanız, eğer böyle yaparsanız:

Allah günâhlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin. Doğrusu Allah’ın belirttiği süre gelince geri bırakılamaz. Keşke bilseydiniz, anlasaydınız.”

Siz böyle yapın ki Allah sizi mağfiret etsin, sizi yarlığasın, sizin eksikliklerinizi, kusurlarınızı görmesin, görmezden gelsin, ciddiye almasın, hesaba katmasın. Rabbiniz yanlışlarınızı doğru kabul etsin, eksiklerinizi tam kabul etsin. Eğer size bir azap gönderecekse belli bir zamana kadar onu tehir etsin. Ama bir kere azabın ucu göründü mü de, tamam kimse bir saat onu geciktiremez.

Peygamberler insanların insanlıklarını göz ardı etmezler, onların zaaflarını hesaba katarlar, günâh işleyebileceklerini ya da kullukta falso yapabileceklerini bilirler de onlara tevbe ve istiğfar yollarını öğretirler. Tevbe edin, istiğfarda bulunun ki, Allah sizi belli bir zamana ka-dar ertelesin. Gelin ölmeden önce istiğfar edin. Yani bundan sonra da eğer yaşanacak bir ömrünüz varsa dürüst yaşayın.

5-6. “Nuh dedi ki: “Rabbim! Doğrusu ben, milletimi gece-gündüz çağırdım. Fakat benim çağırmam, sadece benden uzaklıklarını artırdı.”

Allah’ın elçisi diyor ki: “Ya Rabbi, ben kavmimi, toplumumu ge-ce-gündüz, yaz-kış uyardım, düğünde, nişanda uyardım, doğumlarında, ölümlerinde uyardım. Ama benim uyarım, benim dâvetim sadece onların firarlarını artırdı. Ben gittikçe onlar kaçtı, ben anlattıkça onlar firar ettiler.”

Allah’ın elçisi Nuh (a.s) bir defa gitti anlattı, sövdüler; ikinci de-fa gitti dövdüler, üçüncü defa gitti komalık ettiler. Her tarafı kanların içinde evine dönmek zorunda kaldı. Bari evinde kendisini karşılayacak, yaralarını saracak, derdini dinleyecek, ona destek olacak nûrlu, şefkatli bir el olsaydı! Ne gezer, evinde de bir kobra yılanı vardı sürekli onu sokan. Karısı da kâfirdi Hz. Nuh’un. Gerçekten müthiş bir şey. Kimse onu anlamasa, dinlemese de hiç olmazsa karısı destek olmalıydı. Ama o da kâfirdi.

950 yıllık bir peygamberlik dönemini düşünün. Ve kendi durumlarınızla onun durumunu bir kıyaslayın. 950 yıl, dile kolay. Birisinin ayağına birkaç defa gidip onu adam edemeyince nasıl bıkıp usanıveriyoruz değil mi? Sizin o birkaç gidişlerinizi binle, on binle çarpın ve Allah’ın elçisinin sabrını, tahammülünü

anlamaya çalışın. Asırlara kat-lanan bir sabır deneyiminden geçtiğini anlıyoruz Allah elçisinin.

Hz Nuh'un toplumu küfürde o kadar ısrarlı bir toplum ki, meselâ bakın adam yaşlanmış, ölmek üzereyken oğlunun, ya da torununun elinden tutup Hz. Nuh'un evinin önüne kadar getiriyormuş ve ona: "Bak evlâdım, bu Nuh'tur. Bu adam bizim ezeli ve ebedî düşmanımızdır. Yarın öbür gün ben ölürsem sana vasiyetimdir, sakın bu adama benden sonra iman etme!" diye çocuklarına bile küfrü vasiyet edecek kadar küfürde ısrarlı bir toplum. Onlar küfür de ısrarlı, o da onlardan çok dâvette ısrarlı. Onlar inanmama konusunda sabırlı, Hz. Nuh da Rabbinin emriyle onları uyarmada onlardan daha fazla sabırlı. Hattâ bir ara toplanıp gelmişler Nuh'a (a.s) da şunu teklif etmişler:

"Ey Nuh gel seninle anlaşalım! Eğer bıkıp usanmadan bizi uyarırken bütün derdin yarın Allah huzurundaki hesap-kitap döneminde vazifeni yapmış olarak kendini temize çıkarmaksa, kıyamet gününün endişesiyle bizi uyarmaya çalışıyorsan vallahi sana söz veriyoruz, yarın bu konuda sana şahitlik edip seni temize çıkaracağız. Eğer derdin buysa vallahi sana şahitlik edelim! Ama bundan böyle artık bizi rahatsız etme! Seni görmek ve duymak istemiyoruz! Bizim huzurumuzu kaçırıyorsun! Bizim iştahımızı kaçırıyorsun! Varlığınla, sözlerinle, bize hatırlattıklarınla programlarımızı altüst ediyorsun! Bize Allah'ı hatırlattıkça, bize kıyametten, âhiretten ve ölüm ötesi hayatın hesabından-kitabından söz ettikçe keyfimizi kaçırıyorsun! Seni duymak is-temiyoruz! Eğer derdin Rabbine karşı yarın vereceğin hesapsa, vallahi de billahi de biz senin görevini yaptığına ve tüm suçun bizde olduğuna şahitlik yapalım! Yeter ki sus artık" diyorlar ve ondan kaçıyorlardı.

Müddessir'de şöyle buyrulur:
"Ne oluyor bu adamlara ki yaban eşekleri gibi kaçıyorlar?"
(Müddessir 51)

Adamlar tıpkı boynuna hiçbir şey takılmamış, ayaklarına bir şey vurulmamış, alabildiğine hoyrat, alabildiğine azman bir yaban eşeğinin aslanı gördüğü zaman kaçtığı gibi kaçıyorlar. Allah'ın peygamberinden, peygamberin ortaya koyduğu haktan böylece uzaklaşıyorlar.

7. "Doğrusu ben senin onları bağışlaman için kendilerini her çağırışımda, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler."

"Her ne zaman ki ben onları senin bağışlamana ehil hale gelmeleri için onları kulluğa ve temizlenmeye çağırsam, hemen parmaklarını kulaklarına sokuyorlar, elbiselerini bürünüyorlar, direniyorlar, müstekbir davranıyorlar."

Anlıyoruz ki her ne zaman Nuh (a.s) onlara bir şeyler anlatmaya başlasa, hemen parmaklarının ucunu değil neredeyse parmaklarını kulaklarına sokuyorlardı ki, Hz. Nuh'un anlattıklarını duymasınlar. "Aman ha bu adamın anlattıkları kulağımıza gitmesin" diye parmaklarıyla kulaklarını kapatmaya çalışıyorlar. Şimdi de meselâ müzikle kulaklarını doldurmaya çalışıyorlar insanların. Niye? Aman o kulaklara vahiy gitmesin diye. Veya çocukların beyinlerini bir sürü saçma sapan bilgilerle doldurmaya çalışıyorlar ki, orada vahye yer kalmasın.

"Bir de elbiseleriyle bürünüyorlardı" diyor Allah'ın elçisi. Bunu da iki şekilde anlamaya çalışıyoruz:

1- Hz. Nuh'u kendilerine bir şeyler anlatmak için karşıdan geldiğini gördükleri zaman hemen elbiselerini omuzlarına attıkları gibi kaçtıkları bir oluyormuş. Yani elbiselerini giymeye bile fırsat bulmadan, elbiselerini, pardösülerini orada giyinecek zaman kadar bile Hz. Nuh'u duymamak için hemen omuzlarına atıkları gibi uzaklaşıyorlarmış.

2- Nuh (a.s) karşıdan çıkınca, "aman bizi tanıyıp ta konuşmaya başlamasın" diye elbiseleriyle tanınmamak için üzerlerini örtüyorlarmış.

Şimdi de insanlar vahye karşı, peygambere karşı bir şeylerle örtünmeye çalışıyorlar Allah korusun. İnsan neyle örtünür? Neyle bürünür vahiyden? İnsan çevresiyle örtünür, karısı, kızıyla örtünür, dükkanı, işi, aşı, diploması, doktorası, mesleğiyle bürünür vahiyden değil mi? Bütün bunlarla bürünerek, bütün bunları kalkan yaparak kendisini vahiyden saklar değil mi? "Ne yapayım vakit bulamıyorum! Ne yapayım kör olası hanede çoluk-çocuk var! Tamam ben de okumalıyım vahyi, ben de tanımak zorundayım Kur'an'ı, ben de tanışmalıyım pey-gamberle ama ne yapayım diplomam engel oluyor! Ne yapayım statüm, müdürlüğüm, doktoram engel oluyor! Ne yapayım talebeliğim engel oluyor! Ne yapayım içinde yaşadığım toplumum, çevrem izin vermiyor!" diyerek insan bir şeylerle bürünür, bir şeylerle kendisini saklar ya vahiyden, peygamberden, işte böyle bir bürünme anlıyoruz buradan.

8-9. "Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım. Sonra onlara açıktan açığa, gizliden gizliye de söyledim."

Allah'ın elçisi diyor ki: "Sonra onları yine dâvet ettim. Gizli söyledim, aleni söyledim. İnsanların içinde uyardım, kimsenin göremeyeceği bir tenhada anlattım. Belki insanlardan utanır da kabullenir diye aleni, insanların ortasında söyledim, belki izzeti nefsine dokunur diye tenhada söyledim. Dâvetin her şekliyle uyardım onları."

Öyleyse onun yolunun yolcuları olarak bizler de çevremizdekileri sürekli uyaracağız. Gece-gündüz anlatacağız, düğünde, nişanda anlatacağız, aleni, sırrî anlatacağız, sürekli insanlara vahyi anlatıp on-ları uyaracağız. İnsanları Allah'a kulluğa ve cennete kazandırabilmek için, onların cehennem yollarına barikatlar koyabilmek için elimizden ne geliyorsa yapacağız. Gerekirse hediye vereceğiz, para vereceğiz, işlerini görüvereceğiz, ziyaretlerine gideceğiz, yüzlerine gülümseyeceğiz, acı söyleyeceğiz, tatlı söyleyeceğiz, ikram edeceğiz, dâvet edeceğiz, ölümlerinde bulunacağız, doğumlarında yanlarında olacağız, kazandıkları zaman gideceğiz, kaybettikleri zaman gideceğiz, sevinçli günlerinde, üzüntülü günlerinde yanlarında olmaya ve onlara bir şeyler duyurmaya çalışacağız. Yazın gideceğiz, kışın gideceğiz ve karşımıza çıkan her fırsatı değerlendirmeye çalışacağız inşallah.

Birine anlattık, "anlattık, bitti" demeyeceğiz. "Ben buna on kere anlattım, yüz kere anlattım, artık benim işim bitti, benim görevim bitti" demeyeceğiz. Meselâ bir adama on yıl anlatmışsak, on birinci yılın içinde adam farklı bir konuma gelmişse, o ana kadar adamın başına hiç gelmemiş bir durumla karşılaşmışsa, bizi dinleyebilecek bir duruma gelmişse, bir daha gideceğiz. Meselâ adam bizim anlattığımız on yıl içinde hiç evlenmemişti, on birinci yılın içinde evlenecek bir konuma gelmişse, babası ölmüşse, bir çocuğu dünyaya gelmişse veya bir ev sahibi olmuşsa hemen bir daha gideceğiz, çünkü belki de bizi dinleyebilecek bir durumunu yakalamış olabileceğiz. "Biz ona anlattık, görevimiz bitti" demeyeceğiz asla. Bakın Araf sûresinde böyle diyenleri kınamak üzere Rabbimiz şunu anlatır:

"Aralarından bir topluluk: "Allah'ın yok edeceği veya şiddetli azaba uğratacağı bir millete niçin öğüt veriyorsunuz?" dediler. Öğüt verenler: "Rabbimize hiç değilse bir özür beyan edebilmemiz içindir, belki Allah'a karşı gelmekten sakınırlar" dediler."

(A'râf 164)

Konu şu: Deniz kenarında İsrâil oğullarından bir topluluk yaşamakta ve bunlardan bir grup Allah'a verdikleri sözlerini bozarak günâha gidiyorlar, ikinci bir grup kendileri günâh işlememekle beraber, "beni sokmayan yılan bin yıl yaşasın" mantığıyla hareket ederek günâhkârları uyarmaktan vazgeçiyor. Üçüncü bir grup da günâhkârları uyarmaya, onları bu işten vazgeçirmeye çalışıyorlar. Beriki Müslüman grupla bunlar arasında geçen bir diyalogu anlatıyor Rabbimiz. Evet bu iki grup arasındaki diyalog budur:

"Allah'ın kendilerini helâk edeceği ve şiddetle azaba uğratacağı bu insanlara niçin nasihat ediyorsunuz?" demişlerdi. "Yani bu Allah'ın kalplerini mühürlediği, Allah'ın kendilerine azap edeceği bu insanları neden uyarıyorsunuz? Adam olmayacakları kesin belli olan bu adamları uyaracağız diye niye zaman tüketiyorsunuz? Niye yoruyorsunuz kendinizi? Niye vaaz

ediyorsunuz bu adamlara? Bunlar adam olmaz! Bunlar yola gelmez! Boşuna niye uğraşıyorsunuz?" demişlerdi de bakın öteki Müslümanlar şöyle diyorlardı:

"Rabbinize karşı bir mâzeretimiz olsun, bir de belki sakınırlar diye biz onlara nasihat ediyoruz," dediler.

Yarın Rabbimize karşı bir mâzeretimiz olsun diye bunu yapmaya devam ediyoruz! Yarın Rabbimiz: "Ey kullarım! Yanı başınızda günâh işleyen insanları görüyordunuz da ne yaptınız? Onları uyardınız mı? Onlara hakkı duyurdunuz mu?" diye sorduğu zaman: "Evet ya Rabbi, sen şahitsin ki biz vazifelerimizi yaptık!" diyebilelim diye bunu yapıyoruz, bir de "belki bugün olmazsa yarın adam olurlar! Bugün din-lemezse yarın dinlerler diye bunu yapıyoruz!" diyorlar.

Elimizde bir liste yok ki! Kimler adam olacak, kimler olmayacak? Kimlerin kalbi mühürlenmiş, asla yola gelmeyecek, Kimler de yarın dönecek? Bunu bilmiyoruz ki! Onun için belki adam olurlar diye bu görevi yapmaya devam ediyoruz, dediler. Çünkü Rasûlullah'ı öldürmeye giden Ömer'in dirileceğini kim bilebilirdi? Nerden bilebilirsiniz ki Ebu Süfyan yirmi yıllık bir uğraşının sonunda Müslüman olacaktı? Öyleyse hele bir uğraşalım, hele bir çabalayalım, belki adam olurlar, diyorlardı. Biz uğraşalım belki de en zalim, en kâfir insanların içinden samimi Müslümanlar çıkacaktır. Bir de diyorlardı ki uğraştık, uğraştık farz edelim ki sonunda bunlar adam olmazlarsa bile biz kendimiz adam oluruz. Bugün, "yahu bırakıver bu vaaz ve nasihati! Senden başka adam yok mu?" diyenlere bunu söylemek zorundayız işte. "Bunlar adam olmasalar bile adam olmak için bu görevimize devam ediyoruz" diyelim inşallah.

Çünkü eğer bir toplum içinde kötülükler işleniyorsa, zulümler, günâhlar, ahlâksızlıklar işleniyorsa, unutmayalım ki sadece o toplum içindeki günâhkârları değil, toplumun öteki üyelerini de hesaba çekecektir Rabbimiz. Birilerine niye bu günâhları irtikap ettiniz, ötekilere de niye bu insanları uyarmadınız? Neden onlara Allah'ın âyetlerini duyurmadınız? Neden onları İslâm'la tanıştırmadınız? Neden onlara cenneti ve cehennemi anlatmadınız? diye hesap soracaktır. Rabbimi-zin bu suali ve sorgulaması karşısında, "ya Rabbi sen şahitsin ki ben bana düşeni yapmıştım, ben elimden geldiği kadar bu insanları uyarmıştım, becerebildiğim kadarıyla bu insanlara senin kitabını duyurmuştum" diyebilecek duruma gelmek zorundayız. Rabbimiz huzurunda mazur hale gelmek zorundayız, bunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmamalıyız.

Sonra şunu da unutmamalıyız ki, bizim görevimiz zorla bu in-sanları Müslümanlaştırmak, bu insanların kalplerine zorla İslâm'ı sok-mak değildir. Bizim böyle bir sorumluluğumuz yoktur. Bizim görevimiz bildiğimiz Allah âyetlerini bu insanlara ulaştırmak ve bu insanları Allah'ın âyetleriyle uyarmaktır. Bu işi yaparken de evvel emirde kendi sorumluluğumuzu yerine

getirmektir. Bunun içindir ki, dikkat ediyorsanız Rabbimiz âyet-i kerîmesinde bu mâzeret konusunu öne almış, bu adamların yola gelmesi konusunu daha sonra zikretmiştir. Biz, bize düşeni yaptığımız zaman Allah'ın yasalarına göre biz mazur olacağız. Çünkü biliyoruz Allah'ın nice kutlu elçileri vardır ama yanında kendisine iman etmiş tek insan bile yoktur. Meselâ işte burada anlatılan Allah'ın kutlu elçisi Nuh (a.s), 950 sene insanları Hakka dâvet e-dip büyük eziyetlere göğüs gerdiği halde yine de çevresindekileri Müslüman edememiştir. Ama ne gam, onlar yapmaları gerekeni yap-mışlar ve Rableri katında mazur sayılmışlardır.

10-12. "Dedim ki: "Rabbinizden bağışlanma dileyin; doğrusu O, çok bağışlayandır. Size gökten bol bol yağmur indirsin. Sizi, mallar ve oğullarla desteklesin; sizin için bahçeler var etsin, ırmaklar akıtsın."

Allah'ın peygamberi diyor ki: "Rabbinize istiğfar edin ki size gökten bol bol yağmurlar göndersin, sizi mallar ve oğullarla desteklesin, sizin için bağlar, bahçeler var edip ırmaklar akıtsın." Demek ki bü-tün bunlara ulaşmanın yolu Allah'a istiğfardan geçmektedir. Hz. Ömer efendimiz bu âyeti delil getirerek yağmur duasına çıkanlara istiğfarı tarif ve tavsiye edermiş. Çıktıkları bir yağmur duasında Hz. Ömer efendimiz sadece "estağfurullah, estağfurullah" deyince, etrafındakiler: "Ey Ömer Rabbimizin kapısını çalmışken bir şeyler söylesen, dua etsen olmaz mı?" şeklindeki tekliflerine karşı Hz. Ömer efendimiz: "Vallahi ben Nuh sûresinden biliyorum ki istiğfar yağmurun yağmasına, bereketin artmasına sebeptir" der ve işte bu âyeti okur.

Hattâ çocuğu olmayan, çocuğum yok diye şikâyet edene ve de rızık darlığı içindekilere bu âyet gereği selefimiz istiğfar tavsiye ederlerdi. "Çokça istiğfarda bulunursan Allah sana bolluk ta verecektir, çoluk çocuk ta verecektir" derlerdi.

Elbette yağmur duasına çıkan insanlar hatalarını, kusurlarını, kulluklarındaki eksikliklerini anlayacaklar ve düzelme yoluna gireceklerdir. Elbette bu çok önemli bir şeydir ve Allah onların bu tavırlarına karşılık onlara bolca yağmur yağdıracaktır.

Hz. Nuh diyor ki: "Rabbinize istiğfar edin ki Allah size bol bol versin. Eksikliklerinizi kusurlarınızı anlayın; ya Rabbi biz sana senin istediğin kulluğu beceremedik deme adına Allah'a istiğfarda bulunun. Ya da size yüklenen emirler konusunda bir kusurunuz olmuşsa, Rab-binizin sizden istediklerini yerine getirirken bir eksiğiniz, bir ihmaliniz olmuşsa, emri verenin yüceliğine, azametine yakışmayan bir hareketiniz, bir zaafınız olmuşsa, Allah'a istiğfar edip o kusurunuzun affedilmesini, o eksiğinizin örtülmesini ve ciddiye alınmamasını Allah'tan dileyin."

Veya Allah her şeyin en güzeline, en mükemmeline lâyık olduğu halde sizin yaptıklarınız O'na lâyık değilse, O'nun size sayısız lütuflarına karşılık bu eksikliklerinizden ötürü O'na "estağfurullah" de-yin. "Allah'ım kusuruma bakma ancak bu kadarını becerebildim" deyin. "Ya Rabbi senin için daha güzelini yapmalıydım ancak bu kadarını becerebildim diyerek eksiğinizin örtülmesini dileyin." Zaten istiğfarın mânâsı da budur. İstiğfar, Rabbimizden eksiğin örtülmesini, kusurun görmezden gelinmesini, hatanın ciddiye alınmamasını istemektir.

Meselâ bakın Allah'ın Resûlü kıldığı her namazının sonunda üç defa "estağfurullah el-azîm" der ve bunu sahâbesine de öğütlerdi. Öyleyse bizler de her namazımızın arkasından üç defa "estağfurullah" diyeceğiz. "Ya Rabbi! Bu benim namazım olmadı! Bu namazım yüzde yüzlük bir namaz, tam bir namaz olmadı. Yüzde yüzlük peygamberinin namazının yanında bu benimki belki yüzde üçlük, yüzde beşlik bir namaz oldu. Ya Rabbi benim bu eksiğimi, kusurumu görmeyiver, ciddiye almayıver, eksiğimi tam kabul ediver, yüzde yüzlük bir namaz kabul ediver, tam bir namaz kabul ediver ya Rabbi" deme adına estağfurullah diyeceğiz.

Ama şunu da unutmayacağız. Madem ki bir namazın arkasından bu eksiğimizi anlayıp estağfurullah dedik, "eksik oldu, kusurlu oldu ya Rabbi! Bir daha yapmayacağım Allah'ım!" dedik, o zaman ondan sonra kılacağımız namazlarımızda aynı hataları işlememeliyiz değil mi? Mesela öğle namazının arkasından estağfurullah diyerek eksiğimiz, kusurumuzu anladığımızı ortaya koyduk, ikindiyi biraz daha düzgün kılmalı değil miyiz? Veya sünnetin sonunda estağfurullah de-yip hatamızı gündeme getirdikten sonra farzında bari biraz düzgün kılmalı değil miyiz? Estağfurullah kişinin eksiğini, kusurunu anlamasının ve bunu itiraf ederek düzelmeye dair söz vermesinin ifadesidir. İşte bunu gerçekleştirme yoluna girenleri Rabbimiz affedecek ve onlara yağmurlarını, bereketlerini yağdıracaktır.

Bundan sonra bakın Allah'ın elçisi diyor ki:

13-14. "Ne oluyorsunuz ki Allah'a büyüklüğü ya-kıştıramıyorsunuz. Oysa sizi merhalelerden geçirerek O yaratmıştır."

Niye Allah'ı vakar makamında, vakar mevkiinde tutmuyorsunuz? Niye saygı mevkiinde tutmuyorsunuz Allah'ı? Niye saygılı olmu-yorsunuz Allah'a? Azameti, saygıyı niye Allah'a yakıştırmıyorsunuz? Herkesten çok niye O'na saygılı olmuyorsunuz? Niye kulluk maka-mında tutmuyorsunuz Rabbinizi? Başkalarından utanıyor, başkaları-nın huzurunda saygılı olmaya çalışıyor, onlar huzurunda pot kırma-maya çalışıyorsunuz da, Allah'ı niye vakar makamında

tutmuyorsu-nuz? Halbuki Allah sizi tavır tavır yarattı. Ana karnında çeşitli merha-lelerden geçirerek sizi yaratan Allah'tır.

Önce tohumdunuz, sonra nutfe oldunuz, alâka, mudğa, cenin, bebek oldunuz. Sonra çocuk, genç, delikanlı, olgun, ihtiyar oldunuz. Sonra güçsüz oldunuz, güçlü oldunuz, fakir oldunuz, zengin oldunuz, hasta oldunuz, sıhhatli oldunuz, yoruldunuz dinlendiniz. Bütün bu tavırları size sunan Allah değil mi? Niye unutuyorsunuz Allah'ı? Niye saygı duyulacak, sevilip sayılacak, kulluk edilecek makamda tutmu-yorsunuz Rabbinizi? Tüm bunlar O'na kulluk için, O'nu dinlemeniz için, O'nun istediği gibi yaşamaya yönelmeniz için delil olarak yetmi-yor mu size? Niye unutuyorsunuz Rabbinizi?

Buna bir alâmet mi istiyorsunuz? Allah'ın vakar mevkiinde ol-ması konusunda, sadece kulluğun O'na yapılması konusunda bir alâmet, bir delil mi istiyorsunuz? Alın işte size bir delil. Sizin hayat programınızı belirleme yetkisinde olan Rabbinizin rubûbiyetine ve yalnız kendisini dinleyip, sadece kendisine kulluk yapmanız gereken tek İlâh oluşuna bir delil:

15-16. "Allah'ın, göğü yedi kat üzerine yarattığını görmez misiniz? Aralarında Ay'a aydınlık vermiş ve güneşin ışık saçmasını sağlamıştır."

Birbirine mutabık yedi kat semâyı Rabbinizin yarattığını gör-müyor musunuz? Birbirine mutabık, birbiriyle uyumlu bu üzerinizdeki semâyı nasıl kurduğunu, nasıl bina ettiğini hiç düşünmüyor musunuz? Nasıl? Yaratabilir miydiniz böyle bir âyeti? Gücünüz yeter miydi buna? Bakın gökyüzüne, direkler de yok, hiçbir şey de yok. Göklerin de, yerin de yaratılmasında mü'minler için pek çok âyetler vardır. Gökler ve yerler Rabbimizin âyetleriyle doludur. Gökler, yer nereye bakarsa baksın mü'min sürekli Rabbinin vechi ile, Rabbinin âyetleriyle yüz yü-ze gelecektir. Allah'ın bu görsel âyetlerini müşahede ettikçe mü'minin Rabbine karşı imanı artacak, teslimiyeti artacak, Rabbine karşı sevgisi, saygısı, muhabbeti, kulluğu artacak, Rabbini vakar mevkiinde tutması gerçekleşecektir.

Üstünüzdeki bu yedi kat semânın da, şu anda sahip olduğunuz ve istifade ettiğiniz her şeyin de sahibi ve yaratıcısı Allah'tır. Peki sizler şu anda kimin arzında yaşıyor ve kime kulluk yapmaya çalışıyorsunuz, bunu hiç düşünmez misiniz? Kimin ekmeğini yiyip kimin kılıcını sallıyorsunuz? Hiç aklınız yok mu sizin? Şu yeryüzünü yaratan Allah'tır. Unutmayın ki İlâh olanın yaratıcı olması gerekir. Rabb olanın yaratıcı olması gerekir. Hani şu sizin Allah'a denk tutmaya çalıştıklarınız, Allah'a ortak yapmaya çalıştıklarınız bir şey yaratmışlar mı?

Sizi yaratan, sizin şu anda hizmetinize sunulmuş bulunan her şeyi yaratan Allah sizin Rabbiniz iken, sizin İlâhınızken, sizin kendisine kulluk yapmanız gereken, boyunlarınızdaki ipin ucu elinde olması gereken, hayat programınızı

sadece O’ndan, O’nun kitabından almanız gereken Rabbiniz iken, nasıl oluyor da O’nu bırakıp da hiçbir şey yaratmayan, sizin yaratılışınızda en ufak bir katkısı olmayan, kendilerini bile yaratmamış olan, kendileri de Allah tarafından yaratılmış olan bir kısım varlıkları Allah’a ortak koşmaya, onları vakar mevkiine oturtmaya kalkışıyorsunuz? Nasıl oluyor da onları dinliyor, onlara itaat ediyor, onların hayat programlarına tâbi oluyor ve onlara teşekkür ederek, onlara kulluk yaparak nasıl da nankörlük yapıyorsunuz.

Yani Rabbinizin tek Rabb oluşuna sayısız delillerden, sayısız âyetlerden sadece bir tanesi. Semânın yaratılışı. Bu âyeti yaratan Allah olduğu gibi, şu anda düzenli bir biçimde varlığını ve fonksiyonlarını yürüten de Allah’tır. Eğer böyle olmasaydı düzen bozulur ve sizin hayatınız altüst olurdu. Yani bu semanın yıkılmadan düzenli bir biçimde varlığını sürdürmesi onun bir sisteme boyun eğdiğini gösterir. Yaratıldıkları günden beri gerek semâ, gerek diğer varlıklar Rabbleri-nin emrine teslimken, Rabblerinin emrine boyun bükmüşken, ey insanlar siz kime teslimsiniz? Siz kimin arzularına boyun büküyorsunuz? Hayat programınızı kimden alıyorsunuz? Siz kime kulluk ediyorsunuz? Siz kimi vakar mevkiinde tutuyorsunuz?

Gökyüzü Allah’ın emirlerine boyun bükmüş Allah’ın bir âyetidir. Üstelik bunu anlayabilmek için uzun uzun araştırmalara da gerek yoktur. İnsanların istifadesine sunulmuş bu âyeti her an müşahede etmektesiniz. O kadar ki kör, sağır, dilsiz biri bile bu âyeti görmezlikten gelemez. Bu iş elbette tesadüfî olamaz. Bu muazzam düzen ne tesadüfe, ne kör tabiat kuvvetlerine ne de kendilerini bile yaratmaktan aciz olan şu egemenlik bizimdir diyen yeryüzü tanrı ve tanrıçalarına verilemez. Bu düzeni kuran başkası değil sizin Rabbinizdir. Ondan başka da kulluk yapılmaya lâyık ilâh yoktur, bunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın, diyor Rabbimiz.

Ama ne gariptir ki insanlardan kimileri Allah’ın bu tür âyetlerinin üzerini örttükleri, işaret levhâlârını kamufle ettikleri, Allah’ın âyetlerinden habersiz yaşadıkları için haktan, hakikatten, hidâyetten, dosdoğru yoldan yüz çeviriyorlar. Allah’tan yüz çevirip başkalarına yöneliyorlar. Allah’a kulluk yapmaları, Allah’ı razı etmeleri gerekirken başkalarına kulluk etmeye, başkalarını razı etmeye çalışıyorlar. Hayat programlarını hayatın sahibi olan Allah’tan almaları gerekirken, başkalarının hayat programlarını alıp uygulamaya yöneliyorlar.

Sonra sizin Rabbiniz ay'a aydınlık vermiş ve güneşin ışık saç-masını sağlamıştır. Sizin dünyanızda ayı nûr kılmış, güneşi de ışık sa-çan bir kandil yapmıştır Allah. Kimileri Rabbimizin bu ifadesinden ayın ışığı başkasındadır ama güneşin ışığı kendisindendir, demişlerdir. Halbuki biz biliyoruz ki bu nûr kelimesini Kur’an’da Rabbimiz kendisi için de kullanmaktadır. Allah, semâvât

ve arzın nûrudur, buyuruluyor. Peki sormak lazım o zaman değil mi, Allah kimden almış ışığını? Kur'an için de nûr ifadesini kullanıyor Rabbimiz.

17-18. "Allah sizi yerden bitirir gibi yetiştirmiştir. Sonra sizi oraya döndürür ve yine oradan çıkarır."

Allah ki, yerden sizi bitki bitirir gibi bitiriyor. Rabbiniz sizi tıpkı mantar bitirir gibi yerden bitiriyor. Tıpkı Âl-i İmrân sûresinde anlatıldığı gibi, bu tabiri Rabbimiz Meryem anamız için de kullanıyor:

"Rabbi onu güzel bir kabulle karşıladı, güzel bir bit-ki gibi yetiştirdi."
(Âl-i İmrân 37)

Anlayabildiğimiz kadarıyla bu tabir insanın yaratılışına, büyümesine, gelişmesine muadil olarak kullanılmaktadır. Rabbimiz buyuruyor ki, "biz insanı, biz sizi saksıda çiçek büyütür gibi büyüttük." Hani biz de deriz ya gözüm gibi baktım, göz kulak oldum, ihtimamla onu büyüttüm. İşte Rabbimizin bu ifadesini böyle anlamaya çalışıyoruz. Bir de topraktan yedirerek, topraktan gıdalandırarak sizi bitirdik ve büyüttük deniyor. Sizi öylece topraktan yetiştirip büyüttük, sonra da tekrar ona döneceksiniz. Yediğimiz, topraktan meydana gelen şeylerdir ve en sonunda yine toprağa döneceksiniz.

19-20. "Yeryüzünde dolaşabilmeniz, orada yollar ve geniş geçitlerden geçebilmeniz için, onu size yayan O'-dur."

O Allah ki yeryüzünü sizin yaşamanıza müsait hale getirmiş, yeryüzünü sizin için daha sizi yaratmadan önce hazırlamış ve sizin için rahat edebileceğiniz bir beşik, bir yatak kılmıştır. Yeryüzünde si-zin için, insan için her türlü ihtiyacı karşılamış, her türlü yaşam rahatlığını hazırlamıştır.

Sizin Rabbiniz, sizin kendisine kul olmanız, sizin kendisini vakar mevkiinde tutmanız gereken, hayat programlarınızı kendisinden almanız gereken Rabbiniz o Allah ki, o öyle lütuf sahibi bir Allah ki, şu altınızdaki yeri sizin için bir döşek yapmıştır. Size bir yatak yapıp, sizin rahatınıza sunmuştur onu. Orada yatıp kalıyor, orada uyuyup uyanıyor, orada dayanıp oturuyorsunuz. Altınızdan çekiliverseydi bu döşek nerede karar kılardınız? Öyle olmasaydı nerede yatıp nerede otururdunuz?

Demek ki bizi yaratan ama yarattığı gibi öyle başı boş bırakmayan, kendi halimize terk etmeyen ve hayatımızın devamı için dünyada yaşam şartlarımızı da ayarlayan bir Rabble karşı karşıyayız.

Buraya kadar Nuh'un (a.s) toplumuna Allah'ı kabul ettirme ça-balarını gördük. Öyle deliller ileri sürdü ki Allah'ın elçisi, bunların inkârı mümkün değildir. Bunların Allah'tan başkalarına izafesi kesinlikle mümkün değildir. Ama buna rağmen eğer birileri Allah'ı inkâr ederek tüm bunları Allah'tan

başkalarına verebiliyorlarsa, ya bunu şeytan, Ebu Cehil, Firavun, Ebu Leheb gibi inadına, bilebile yapıyorlardır, ya da benim Allah dediğime o başka bir isim veriyordur da onun için inkâr ediyordur. Meselâ suyun Farsça adı “âb”tır. Ben suya “âb” desem, bir diğeri de bunu bilmese. Ben, “vallahi, billahi bu odada bir bardak âb var” desem, başka birisi de “hayır kesinlikle bu odada âb yok, su var” dese, ne yapmış oluyor? Bilmeden suyun varlığını reddediyor de-ğil mi? İşte aynen bunun gibi ben Allah diyorum, berikisi tabiat diyor. Ben Allah diyorum, berikisi toplum diyor.

Bizim Allah dediğimize insanlardan kimileri toplum, kimileri tabiat diyorlar. Allah yerine getirip tabiatı oturtuyor, toplumu yerleştiriyorlar. Toplum güçlüdür, toplum her şeye hakimdir, toplum her şeyin en iyisini, en doğrusunu bilir, toplum kahirdir, toplum ezicidir, topluma isyan edilmez, topluma karşı gelinmez, topluma ters düşülmez. Toplum ne istiyorsa, nasıl istiyorsa aynen yapmak gerekir. Topluma karşı gelirsen ezilirsin, yok olursun diyorlar. Toplum, toplum, toplum... Varsa da yoksa da toplum diyorlar. Peki nedir bu toplum? Kimdir bu toplum dedikleri? Acaba bu toplum dedikleri bir ülkede, bir bölgede, bir köyde yaşayan insanların sayısal değeri midir?

Yani acaba bu toplum denen güç, bir kasabada yaşayan 1 + 1 + 1 + … = 300 kişinin ortak bir gücümüdür? Bakıyoruz ki hayır. Bunların ortak gücü de değildir bu toplum. Zira o topluma hükmeden güç bu insanların, bu 300 kişinin dışında bir güçtür. A.B.D’den mi geliyor? Avrupa’dan mı geliyor? Yoksa o topluma egemen olan, topluma kendi düşüncelerini zorla dayatan bir avuç egemen azınlıktan mı geliyor? Öyle bir güç işte. Çünkü bakıyoruz o toplumda yaşayan insanların hiçbirisi olup bitenlerin hiçbirisinden razı değil. Öyleyse toplum dedikleri hikâyeden başka bir şey değildir.

Kimileri de bizim Allah dediğimize ısrarla tabiat demeye çalışıyorlar. Her şeyi tabiata borçluyuz. Tabiat güçtür, tabiat denge unsurudur, tabiat besler, tabiat yaratır, tabiat doyurur. Tabiat anadır, tabiata karşı gelinmez, tabiata isyan edilmez, tabiat ezer geçer, vs. vs… Peki nedir bu tabiat dedikleri? Kimdir bu tabiat? İşte hava, su, ateş, ağaç, dağ, taş, su, toprak. Sanki bütün bu varlıklar bir araya gelmişler, kanun yapıyorlar. İnsanlar da dahil tüm varlıkların uymaları gereken yasaları belirliyorlar. Toplanıyorlar ormanın bir yerlerinde ve karar alıyorlar. Diyorlar ki, “söyleyin bakalım, su ne yapsın? Suya nasıl bir görev verelim?” Diyorlar ki, “su aksın.” “Başka?” “Ateşi söndürsün.” “Ateş yaksın, şahin serçeyi yakalayıp yesin, büyük balık küçük balığı yesin, insan belli bir süre yaşadıktan sonra ölsün” filan.

Bundan daha büyük bir saçmalık ve mantıksızlık olur mu? Yani hiçbir varlık kendi varlığına son verecek bir varlığın varlığına, ya da kendi varlığının itlâfına karar verir mi? Halbuki bunların tümünün üzerinde, hiçbirisinin itiraz

edemeyeceği, hepsinin boyun büktüğü tabiata egemen, tabiata kanun koyan bir varlık vardır ki, O Allah'tır. Aslında kâinatta kanun koyan, hayatı düzenleyen egemen bir varlığın varlığını onlar da kabul ediyorlar ama bu varlığın adını koyma noktasında hata ediyorlar. Allah'a ait sıfatları kâh topluma, kâh tabiata izâfe ediyorlar.

Bundan sonra Nuh'un (a.s) şöyle dediği anlatılıyor:

21-22. "Nuh: "Rabbim! Doğrusu bunlar bana baş kaldırdılar ve malı, çocuğu kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular; birbirinden büyük düzenler kurdular" dedi."

Allah'ın elçisi döndü, kavminin durumunu Allah'a anlatmaya başladı. Konuyu en bilene, istişare edilecek olan Allah'a havale ederek, Allah'a şikâyet ederek diyordu ki: "Ya Rabbi görüyorsun ki ben yol gösterdim, hakkı anlattım, hidâyete işaret ettim, ama beni dinlemediler, benim uyarılarıma kulak vermediler, benim kendilerine sunduğum hidâyetle ilgilenmediler, bana isyan ettiler" diye kavminin durumunu Allah'a arzediyor. "Ya Rabbi şu benim kavmim Benim tarifime uymazken, benim yol gösterime değer vermezlerken, malı-mülkü kendisine kayıp sağlayana, kaybettirene uydular. Beni dinlemediler de onu dinlediler. Bana kulak vermediler de ona kulak verdiler, benimle, benim getirdiğim mesajla ilgilenmediler de onunkiyle ilgilendiler. Bana uymadılar, beni dinlemediler ama ne acıdır ki, bir de gittiler oğluyla kızıyla kendisinde hiç hayır olmayana uydular, onu dinlediler, onun hayat programını sahiplendiler, onun yasalarını uyguladılar. Kılık-kıyafet konusunda beni dinlemediler de modayı dinlediler. Hayat, hayat programı, hukuk, eğitim, ekonomik ve siyasal yapılanma konularında beni değil de başkalarını dinlediler. Zulümlerinden korktukları için tâğutlarınkini uyguladılar."

"Tuzaklar kurdular onlar. Yani boylarını aşan, kendilerine yakışmayan tuzaklar kurdular. Senin mesajının tesirini gönüllerden silebilmek, sana kulluğu unutturup insanları kendi yasalarına kul köle edebilmek için tuzaklar kurdular, hileler düşündüler. Vitrinleri, sokakları sana ve senin istediğin kulluğun aksine düzenleyerek tuzaklar kurdular. Kendilerine göre din kitapları yazarak, resmî bir din oluşturup "din budur" diye insanlara sunarak tuzaklar kurdular. Din eğitimini yasaklayarak, senin kullarının senin dinine ulaşma imkânlarını ellerinden alarak, sana ve senin dinine tuzaklar kurdular. Kendi âyetlerinin gündemde kalması adına senin âyetlerini toplumun gündeminden düşürdüler. Kendi yasalarının ikâmesi adına senin sistemine yasaklar koyarak tuzaklar kurdular.

Senin arzında, senin mülkünde sana ve senin elçine hayat hakkı tanımayarak tuzaklar kurdular. Büyük imtihanı, büyük günün imtihanını unutturmak üzere dünyada kendilerince çeşitli imtihanlar düzenleyerek tuzaklar kurdular. Çocukların beyinlerini orada Kur'an ve sünnete yer kalmasın diye çok

lüzumsuz bilgilerle doldurarak tuzaklar kurdular. Sana kulluğa zamanları kalmasın diye insanların hayatlarını eğlencelerle, kendi vahiyleriyle, kendi oluşturdukları gündemlerle doldurarak tuzaklar kurdular.”

23. “İnsanlara: “Sakın tanrılarınızı bırakmayın, Ved, Suva', Yağus, Yeuk ve Nesr putlarından asla vazgeç-meyin” dediler.”

Hz. Nuh’un dâveti karşısında toplumu işte bunu söylüyordu. “Aman ilâhlarınıza sahip çıkın! Aman ilâhlarınızı terk etmeyin! Aman ilâhlarınıza sabredin! Şu Allah berisinde, Allah dışında hayatınıza yön veren ilâhlarınıza sahip çıkın! Aman sabredin, dayanın, direnin, azı dişlerinizle sarılın onlara! Çünkü ne olur ne olmaz, eliniz kopabilir, ayağınız sürçebilir. Sakın ha şu mevcut hayatınızı, şu mevcut yaşantınızı, bu hayatınıza yön veren İlâhlarınızı terk etmeyin. Eğer Allah’ın elçisi karşısında, Allah’ın elçisinin size getirdiği mesaj karşısında bu İlâhlarınıza sımsıkı tutunur, onları bırakmazsanız bilesiniz ki bu Nu-h’un size yapabileceği hiçbir şey yoktur” diyorlardı. “Aman birlik olun, aman beraber olun, aman İlâhlarınızı terk etmeyin” diyorlardı.

Sa’d sûresinde de aynı konu anlatılır:

“İlâhlarınıza sarılarak yürüyün! Dayanın! Sabredin! Zaten sizden istenen de budur.”

(Sa’d: 6)

Bugün de “aman İlâhlarınıza sahip çıkın! Aman İlâhlarınıza sımsıkı sarılın! Aman demokrasiye sahip olun! Aman laiklik elden gi-diyor!” teraneleri atanların niyetleri de galiba budur. Hocalarının yolunu takip ediyor adamlar. Onların İlâhlarına sarılıp sabrettikleri kadar keşke bugün Müslümanlar da kendi İlâhlarına, İlâhlarının kitabına sa-rılmayı becerebilselerdi. O zaman tüm dünya düşman olsa bile kimsenin yapabileceği bir şey kalmayacaktı.

Eğer biz de İlâhımızı, Rabbimizi iyi tanır ve O’na sımsıkı sarılırsak, İlâhımızdan vazgeçmez, İlâhımızı terk etmez, Allah’ımızın kitabına ve O’nun elçisinin sünnetine sımsıkı sarılır, vahiyle, Kur’an ve sünnetle ilgimizi kesmezsek, o zaman mümkün değil ne şeytan, ne şeytan dostları bilelim ki bize hiçbir şey yapamazlar, hiçbir şey yapamayacaklardır. Yer yerinden oynasa kimse bize bir şey yapamayacak, hiç kimse bizi İlâhımızın dininden koparamayacaktır. Ne cin çarpabilir bizi, ne şeytan vurabilir, ne de şeytan dostları bize galip gelebilir. Tek şartla, biz İlâhımızla diyalogumuzu, vahiyle münâsebetimizi koparmayacağız.

İşte Hz. Nuh’un karşısındakilerin derdi de buydu. Birbirlerine diyorlar ki bakın: “Siz İlâhlarınıza sıkı tutunun, Nuh bir şey yapamaz size!” Yapamadı da nitekim. İlâhlarına sımsıkı tutunanlara Hz. Nuh hiçbir şey yapamadı. Ebu Cehil’e de bir şey yapılamadı onun için. Allah’ın Resûlü Ebu Cehil’e hiçbir şey

yapamadı. Çünkü İlâhına sıkı tutunmuştu. İlâhlarına sımsıkı tutunmuştu Ebu Cehil. “Ey Muhammed! Boşuna uğraşma! Vallahi ben dedemi şu putun önünde eğilirken gördüm! Ne yaparsan yap, beni dedemin yolundan asla vazgeçiremezsin!” diyerek İlâhlarına sımsıkı tutunan Ebu Cehil’e Allah’ın Resûlü hiçbir şey yapamadı.

İşte toplumu da Hûd (a.s) karşısında birbirlerine İlâhlarına sımsıkı sarılmalarını tavsiye ediyorlar. İlâhlarınıza sarılın, özellikle “Vedd, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nesr’e sımsıkı sarılın” diyorlar.

Ved, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nesr. Kelbî ve Vakidî, bunların in-san, erkek, kadın, aslan, at ve kartal şeklinde yapılmış putlar olduğunu söyler. Bunlar Hz. Adem’in torunlarından sâlih kişiler olup sonradan putlaştırılmış kimselerdir. Bunlar Hz. Adem’in oğullarından İdris (a.s) döneminde yaşamış toplumun en sâlih insanlarıdırlar. Yani Nuh (a.s) dönemi insanlarının dedeleriydi bunlar. Toplumda herkesin sevip saydığı bu sâlih insanları sonradan, bir-iki nesil sonra putlaştırıvermişlerdi.

Şeytan gelmiş ve topluma diyor ki, “niye sevmiyorsunuz bu zatları?” Toplum diyor ki, “biz bu zatları, bu sâlih kişileri seviyoruz.” “Peki nasıl hatırlıyorsunuz bu zatları? Nasıl canlandırıyorsunuz gözlerinizin önünde bu zatları? Halbuki bu zatlar her an hatır ve hayallerinizde olmalıdır. Bu zatlarla irtibat halinde olmalısınız, rabıta kurmak zorundasınız” diyerek, bu sâlih kişilerin resimlerini yaptırdı şeytan. İn-sanlar bu sâlih kişilerle irtibat sağlayabilmek, rabıta kurabilmek için bu sâlih kulların resimlerini yanlarında taşımaya başladılar.

Sonra şeytan bir daha geldi ve toplumda herkesin bu sâlih kişilerle beraber olabilmesi için, “bunlarla yüz yüze olabilmek için meydanlara bu sâlih kişilerin heykellerini yapmanız lazım” diyerek insanları kandırdı ve bu zatların heykellerini yaptılar. Sonra aradan bir-iki ne-sil geçince, işte Nuh (a.s) dönemine gelindiğinde bu sâlih kişiler artık toplumda putlaşmış, kendilerine sığınılan, kendilerine dua edilen, dar-da kalındığında kendilerinden yardım beklenen varlıklar haline geliverdiler. İşte böylece yeryüzünde ilk putlara tapınma hadisesi de gerçekleşmiş oldu. Bu tarihten itibaren bu sûrenin geldiği Rasûlullah dönemine kadar, toplumdan topluma çeşitli kabilelerin putları olarak de-vam ettiler. Rasûlullah döneminde de bu sâlih kişilerin görüntüsü bazı kabilelerin putlarıydı.

Esnam, sanem Arapların da kullandıkları putlardır. Kütük şeklinde, kalas şeklinde ya da bir kaya parçası şeklinde veya bir başka biçimde yapılmış, yontulmuş, sevilip sayılan, çok yüce bilinen bir varlığın yeryüzünde sembol

edilen şekilleriydi bunlar. Yani hürmet edilen, saygı duyulan, önünde eğilinen yüce varlıkların yerdeki sembolleriydi bu putlar.

Meselâ kimi insanlar için güneş çok yüce, tapınılmaya değer bir varlıktı ve yeryüzünde bu güneşin temsilcisi olarak kendi elleriyle yaptıkları sembollerini tapınılmaya lâyık görüyorlar ve bunlara tapınıyorlardı. Aslında taptıkları ve tapınılmaya lâyık gördükleri bu putlar, bu temsilciler değil de onların temsil ettikleri güneşti. Yani aslında ta-pınılmaya lâyık görülen bu güneştir de onlar bu güneşin yeryüzündeki temsilcisi olan putlara tapınıyorlardı. Put budur zaten. Şirki somutlaştırıp onu görünür, duyulur ve hissedilir hale getiren unsura put denir.

Diğer bir ifadeyle şirkin elle tutulur, gözle görülür boyutuna put denir.

Putun oluşumunu sağlayan sebepler pek çoktur. Biliyoruz ki tarihin her devrinde insanların genelinde Allah inancı hep var olmuştur. Her dönemde madde ötesi, üstün güç ve kudret sahibi, yaratıcı olan Allah inancının var olduğunu ve insanların bu yaratıcıya iman ettiklerini biliyoruz. Ama aynı zamanda bu insanların genelinde şöyle bir kanaat söz konusu idi: "Allah vardır, yaratıcıdır, tüm kâinatı o yaratmıştır, kendilerini de o yaratmıştır, o yücedir, âlidir ama bu yüce varlıkla insanların doğrudan doğruya irtibat kurmaları mümkün değildir. Onun içindir ki bu yüce varlıkla insanların irtibatlarını sağlayacak aracılara ihtiyaç vardır. İşte bu durumda bazı aracıların bulunması ka-çınılmazdır. Bu aracılar da put ismi verilen bir kısım varlıklarla somutlaşır."

İfade ettiğimiz gibi tapınılanlar aslında bu putların kendileri değil, onların temsil ettikleri şeylerdir. Yani bu putların bizzat kendi görüntülerinden ziyade temsil ettikleri ve ifade ettikleri anlam önemlidir. Bu itibarla tabiatta hiçbir varlığa sırf kendisi için tapınıldığı görülmemiştir. Kur'an-ı Kerîm'e baktığımız zaman şunu görürüz: İnsanlar ma-hiyetini anlayamadıkları, iç yüzünü tam olarak değerlendirip kavrayamadıkları bazı şeylerin tehlikesinden korkmaları veya bazı varlıklara aşırı sevgileri, ya da bazı varlıkları kendileri için Allah katında şefaatçi kabul etmeleri, kendilerini Allah'a yaklaştıracakları ümidiyle veya bazı varlıklara aşırı sevgileri sebebiyle onlara tapınma, onlara saygı duyma ve onları kutsallaştırma süreci içine girmişlerdir. Meselâ Nisâ sûresinin 117. âyetinde anlatıldığına göre insanların aşırı tutkuları sebebiyle dişileri putlaştırdıklarını görüyoruz:

"Onlar Allah'ı bırakıp bir takım dişi tanrıçalara ta-parlar..."
(Nisâ 117)

Yine Bakara sûresinin 165. âyetinde ifade edildiği gibi insanlar çok sevdikleri varlıkları Allah'a ortak koşarak onlara kulluk etmeye çalışırlar.

"İnsanlardan kimileri de vardır ki, Allah'a nidler (Allah'a eşler, ortaklar) kabul ediyorlar. Onları Allah sever gibi severler."
(Bakara 165)

Ama bu putlaştırılan varlıklar her zaman toplumda çok sevilen varlıklar olmayabilir. Bazen de kendilerinden çok korkulan, kendilerinden çekinilen varlıklar da olabilir.

Cahiliye toplumlarında ruhanîlerin, ruhanî liderlerin kendilerine karşı çıkan, kendilerine isyan eden insanları bir anda mahvedecekleri şeklinde yaygın bir inanış vardı. Öyle ki, bu kişilerin öldükleri zaman bile kendilerine saygısızlık eden kimseleri mahvedeceklerine inanılırdı. Hattâ hayatlarında pek fazla etkili olmayan bu insanlar öldükten sonra kınından sıyrılmış bir kılıç kesildiğine inanılırdı. Nitekim bugün de hayatları boyunca bu tür sapıklıklara asla iltifat etmeyen nice sâlih kişilerin ölümlerinden hemen sonra, bazı kurnaz müritleri onların isimleri ve kemikleri üzerinde çok kârlı bir ticaret kurmuşlardır. "Şöyle uçardı, böyle kaçardı" diye onlara insanüstü sıfatlar izâfe ederek karınlarını doyurmayı becerebilmişlerdir.

İşte Nuh (a.s) dönemi toplumu, kendilerinden bir-iki batın önce yaşamış ve ünleri nesilden nesle aktarılmış bu beş sâlih kişiye aşırı sevgilerinden ötürü onları putlaştırıvermişler. Hz. Nuh'un kendilerine getirdiği mesaja karşı putlaştırdıkları bu sâlih kişileri öne sürüyor, mesaja karşı onları kalkan olarak kullanmaya çalışıyorlardı. Putlaştırdıkları bu sâlih kişilerin, bu putların arkasına saklanarak, bunları mesaja kalkan yaparak Hz. Nuh'un söylediklerini duymamaya, ona yanaşmamaya, onu reddetmeye çalışıyorlardı.

"Sen ne diyorsun ey Nuh? Neden bahsediyorsun sen? Bizim Vedd'imiz var, Suva'mız, Yeğus, Yeuk ve Nesr'imiz var! Sen bunu Vedd'e anlat! Sen bu dediklerini bizim Suva'mıza anlat! Biz onları din-leriz, biz onlara uyarız! Senin bu dediklerini bugüne kadar biz Ved-d'den, Suva'dan duymadık! Nerden çıkarıyorsun bunları? Eğer senin bu söylediklerin doğru olsaydı, bize getirdiğin bu mesaj hak olsaydı, elbette Vedd de söylerdi bunu! Yeuk da söylerdi! Onlar demediklerine göre kesinlikle sen yalan söylüyorsun! Bu durumda boşuna uğraşma ey Nuh, senin getirdiklerini kabul etmeyeceğiz!" diyorlardı. Bu putların, putlaştırdıkları bu sâlih kişilerin arkasına saklanarak Hz. Nuh'un getirdiği mesaja karşı kendilerini savunmaya ve saklamaya çalışıyorlardı.

Bugün de bakıyoruz, her bölgenin böyle toplumsal özel peygamberleri var. Yani tabiri caizse insanların, toplumların peygamberden daha peygamber varlıkları var. Peygamberden çok sevdikleri, peygamberin bile önüne geçirdikleri, putlaştırdıkları varlıkları var. Tıpkı Hz. Nuh'un toplumunun bu sâlih kişileri putlaştırdıkları ve Hz. Nu-h'un kendilerine sunduğu Allah

âyetlerine karşı bunları kalkan olarak kullandıkları gibi, bugün de kimi insanlar kendilerine sunulan Allah âyetlerine karşı bunları kalkan olarak kullanıyorlar. Meselâ bir evde duvarda asılı bir halı görüyor ve bir hadis okuyarak sahibini uyarıyorsunuz. Adam diyor ki: "Kardeşim nerden çıkarıyorsunuz bunu? Şu oturduğunuz yerde Hacı Veyiszâde merhum da oturdu, bu halıyı o da gördü ama ses çıkarmadı. Sen bunu Hacı Veyiszâdeye anlat. Bu dini o bilmez miydi? Onların demediğini siz nasıl söylersiniz?" diyerek kendisine okunan hadisin karşısına sâlih bir zatı kalkan yaparak duy-mamaya, dinlememeye çalışıyor.

Bu nedir şimdi? Aynen Nuh (a.s) toplumunun sâlih kişileri putlaştırıp onun mesajına karşı ilgisiz kalanların durumu değil mi? Bugün de insanlar vahye karşı birilerini putlaştırmıyorlar mı? Aslında Hacı Veyiszâde merhum, mağfur, Allah rahmet etsin hayatında sâlih bir zattı. Soyadına lâyık gerçekten kurucu bir zattı. Beyin ve kalp kurucusu, İmam-Hatip kurucusu bir zattı. Okula vali de gelmiş olsa, müfettiş de gelmiş olsa asla başını açmamış, asla başındaki sarığını çıkarmamış, Kitap ve sünnet istikâmetindeki inancından asla taviz vermemiş sâlih bir zattı. Ama maalesef tıpkı Nuh (a.s) toplumu gibi bugün de kimi insanlar vahyin karşısına bu zatı dikmeye çalışıyorlar. "Biz bunu Hacı Veyiszâde'den duymadık, ondan görmedik, siz ondan daha mı iyi biliyorsunuz?" demeye çalışıyorlar.

Esasen hayatta olsalardı bu zatlar da istemezlerdi bunların yaptıklarını. İmam Ebu Hanife efendimiz bile kimilerinin kendisini putlaştıracakları, vahyin önüne geçirecekleri endişesiyle hayatında şöyle diyordu: "Bu benim reyimdir, bu benim içtihadımdır, eğer bu benim iç-tihadımın aksini söyleyen bir hadis görürseniz sakın beni putlaştırıp hadisin önüne geçirmeyin, hadisle amel edin, mezhebiniz hadis olsun."

Toplumda sanki peygamberden daha peygamber zatlar var. Ya bu adamlar birilerinin kendi suçlarına kılıf bulabilecekleri, kendi yamukluklarına delil bulabilecekleri bazı cıvık sözler söylemişlerdir veya bu adamlar aslında dememişler de bunları sonradan kendileri bazı istenilen sözleri söyletmişlerdir bu zatlara.

Meselâ bakın, Yunus Emre vahdet-i vücut felsefesinin baştan sona her şeyini terennüm etmiştir. Kim o? Bilinen bir adam bile değil. Neredeyse yaşamadığını bile söyleyeceğiz. Yani mevcut piyasadaki şiirleri, sözleri, divanı söyleyebilecek tarihte bir adam yoktur. Bugüne kadar bu kadar şeyi söyleyebilecek bir adam çıkmamıştır. Ne kelâm tarihinde, ne akait tarihinde, ne felsefe tarihinde var böyle her şeyi söyleyebilen birisi. Ama böyle bir adam vardır işte. Niye var? Herkes ona kendi fikrini, kendi felsefesini dedirtmiş.

Gelelim bize. Ya biz, biz ne yapıyoruz? Allah ve Resûlü'nden gelen mesajın önüne kimi, kimleri ve neleri kalkan kullanıyoruz? Ön bilgilerimizi mi?

Babamızdan duyduklarımızı mı? Hocamızdan anladıklarımızı mı? Toplumdan empoze edilenleri mi? Gazete kültürünü mü? Basın-yayını mı? Televizyonun bizi meşgul etmesini mi? Şeytan vahiylerini mi? Takvim yaprağından öğrendiklerimizi mi? Neyi öne alı-yoruz? Neleri kalkan yapıyoruz da, "bizim dünyamız bize yeter be peygamber! Sen yine git kendine bir başkasını bul! Biz şu anda çok meşgulüz! Bizim okuyacak çok kitaplarımız var! Sen kendine daha az meşgul olanları bul!" diyoruz.

24. "Böylece birçoğunu saptırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını arttır."

Böylece bunlar pek çoklarını saptırdılar. Pek çoğunu vahiyden uzaklaştırdılar. Bu putlar, bu putçular çok insanı saptırdılar. Ya da ön-ceki âyette anlatılan malı-mülkü kendilerine hüsrandan başka bir şey sağlamayan insanlardan pek çoğunu saptırdılar. İnsanları Allah'a kul-luktan koparıp kendilerine, kendi yasalarına kul-köle etmeye çalışanlar, bu tanrı taslakları pek çok insanı saptırdılar. Ya da şeytan bu yolla pek çoklarını saptırdı.

"Ya Rabbi! Bu zalimlerin şaşkınlığını artır!" Kötülük yapanlar hakkında elleri kırılsın da kötülük yapamasınlar gibi bir beddua cümlesidir bu. Kötü fikirleriyle, kötü düşünceleriyle birilerini zehirleyenler hakkında fikirleri kurusun, beyinleri kurusun da insanları saptıramasınlar demek gibi bir beddua. İşte bakın Allah'ın elçisi Hz. Nuh, bu za-limler için böyle beddua ediyor. "Bu zalimlerin şaşkınlığını artır ya Rabbi de insanları saptıramasınlar" diyor. Hz. Nuh'un bedduasına uğ-rayan bu insanların âkıbetleri ne olmuş bakın:

25. "Onlar, günâhları yüzünden suda boğuldular; ateşe sokuldular, kendilerine Allah'tan başka yardımcı bulamadılar."

950 yıl kendilerini Hakka dâvet etmek için çırpınan bir peygamberin mesajına kapalı oldukları için bu insanlar suda boğuldular. Allah laf anlamayan, söz dinlemeyen bu insanları dünyada suyla, su azabıyla yakalayıverdi. Ama sadece bununla da kalmadı, dünyadaki bu azaplarından başka öbür tarafta da bu adamlar ateşe sokuldu, diyor Rabbimiz. Su ve ateş. Dünyada su, âhirette ateş. Ateşte su iste-yecekler, suda ateş. Kaynar su verilecek yarın istediklerinde, o da ateş.

26-27. "Nuh dedi ki: "Rabbim! Yeryüzünde hiçbir inkârcı bırakma. Doğrusu sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar; sadece ahlâksız ve çok inkârcıdan başkasını doğurup yetiştirmezler."

Allah'tan aldığı emri savsaklamamanın, işi oluruna bırakmamanın, görevi geçiştirmemenin sembolü olan, 950 yıl her türlü fırsatı değerlendirerek çevresindekileri uyarmaya çalışan, bıkmadan, usanmadan bu işi sürdüren Hz. Nuh, bakın en sonunda bunları söylüyor, işi Allah'a havale ediyor: "Ya Rabbi yeryüzünde bir tek kâfir bırakma! Yeryüzündeki tüm kâfirlerin kökünü kes ya

Rabbi! Çünkü eğer yeryüzünde onlardan bir tek fert, bir tek aile bırakırsan onlar kâfirden başkasını doğurmazlar. Kâfirler, kâfir yetiştirirler. Kâfirler, kâfir doğururlar. Kâfirlerin eğitimi insanların kâfirleşmesini sağlar. Kâfirlerin egemen olduğu yerde ancak kâfir yetişir. Bunlara fırsat verirsen yeryüzünde kâfir yetiştirirler ya Rabbi, bu nedenle yeryüzündeki tüm kâfirleri yok et ya Rabbi!" diyordu.

Peki 950 yıl uğraşan bir peygamber neden böyle diyordu acaba? Ne olmuştu? Neden ümidini yitirerek böyle demek zorunda kalmıştı? Nuh (a.s) onların artık yola gelmeyecekleri haberini Rabbinden aldıktan sonra söylüyordu bunları. Hûd sûresinde Rabbimiz artık onların kesinlikle iman etmeyeceklerini, kesinlikle adam olmayacaklarını haber verdikten sonra Hz. Nuh bunları söylüyordu.

"Nuh'a, "Senin milletinden, inanmış olanlardan başkası inanmayacaktır. Onların yapa geldiklerine üzülme; nezaretimiz altında, sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap. Haksızlık yapanlar için Bana baş vurma, çünkü onlar suda boğulacaklardır" diye Allah tarafından vahyo-lundu."

(Hûd:36)

Artık kavminden o ana kadar iman edenlerin dışında hiç kimsenin iman etmeyecekleri haberi Allah tarafından kendisine verilene kadar Hz. Nuh sabırla dâvetine devam etti ama bu haber kendisine verildikten sonra bunu söylüyordu. Şu anda Allah bize bunu demediğine göre, bizler asla yılgınlık göstermeden, bu insanların helâkini istemeden anlatmaya devam etmek zorundayız.

28. "Rabbim! Beni, anamı, babamı, evime inanmış olarak gireni, inanan erkek ve kadınları bağışla; zalimlerin de yalnız helâkini arttır."

"Ya Rabbi beni, ebeveynimi, ve evime mü'min girenleri de mağfiret et." Bu duayı her mü'min yapar. Ebeveyni kâfir olanlar da ya-parlar bu duayı. Çünkü bu bir dua kalıbıdır. Buradaki ebeveynden ka-sıt Hz. Adem'e (a.s) kadar mü'min olan tüm ebeveynlerimizdir. Hz. Nuh, "Evime mü'min olarak girenlere de mağfiret buyur ya Rabbi" di-yor. Öyleyse evlerimize girip çıkanların Müslümanlar olmasına dikkat edeceğiz, ya da evimize girip çıkanları Müslümanlaştırmak zorunda olduğumuzu unutmayacağız. Kimler girip çıkıyor evlerimize? "Ne yapayım amcamın kızının damadı geliyor evime. Engelleyemem ki onu!" demeyelim, evimize mü'min olanların ve de girmesinde şer'an bir sakınca olmayanların girip çıkmasına izin verelim. Allah'ın izin verdikleri girsin evimize, başkaları asla girmesin.

Bundan sonra Rabbimiz okuduğum âyette anlatıldığı gibi bir gemi yapmasını emredecek ve sonunda Hz. Nuh'un safında yer alıp Allah'a kul olanlar gemide kurtulurken tüm kâfirler helâk edilecek. Rabbim böyle bir

ortamda peygamber safında yer alarak onun gemisine binenlerden ve kurtuluşa erenlerden eylesin.